

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 4
Sausis - January 24, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Vilniaus Rasų kapinėse pašventinta paminklinė lenta 1941 metų sukilimo prieš sovietų okupaciją dalyviams prisiminti. Sukilimo metu žuvo maždaug 4,000 sukilėlių ir apie tiek pat buvo sužeistų.

- Ignalinos atominėje elektrinėje oficialiai pristatyta moderni apsaugos sistema. Pusę metų elektrinėje įrenginėta maždaug 300,000 litų vertės apsaugos sistema finansavo Švedijos vyriausybė. Sumontuoti specialūs įrenginiai kompiuterizuotai magnetinių kortelių-leidimų sistemai, stebėjimo kameros, kita įranga. Šis projektas yra pirmasis AE saugos tobulinimo tarpinis. Vėliau ketinama sustiprinti teritorijos apsaugą, elektrinę sušildyti ir 3 skirtingos svarbos zonas, į kurias patekti galės tik ten dirbantys personalas.

- Lietuvos medikų atlyginimai yra beveik 30% mažesni už biudžetinių įstaigų tarnautojų atlyginimų vidurkį. Medikai buvo pasirodę streikui. Lietuvos Gydytojų Sąjungos vadovybė nusprendė streiko neberengti, bet savo reikalus tvarkyti su nauja Lietuvos valdžia.

- Pernai vyriausybė skyrė 496,300 litų Lietuvos įnaui į Europos Sąjungos koordinuojamą Bosnijos ir Hercegovinos atstatymo programą. Buvo planuota už šias lėšas pastatyti pastatą. Tačiau idėja pasirodė neįgyvendinama, todėl Lietuva Bosnijos ir Hercegovinos atstatymui pateiks langų stiklo.

- Lietuvos bankų duomenimis, rugsėjo mėn. pabaigoje visų Lietuvos bankų turtas siekė 6,278 milijardų litų ir šiek tiek viršijo 1995 m. bankų turta, tačiau gyventojų indėliai sumažėjo 24%.

- Valstybinė darbo inspekcija įpareigojo darbdavius labiau rūpintis darbuotojų saugumu, žiemos metu organizuojant pastovų kelių, takų valymą nuo sniego, ledo, pranešti darbuotojams apie ypatingai pavojingas vietas. Atitinkamos tarnybos įpareigojos griežčiau kontroliuoti kiemasargių darbą. Tokių priemonių imtasi todėl, kad pernai dėl nepakankamai nuvalytų kelių susižeidė 212 žmonių, vienas žuvo, pakeliui į darbą įvyko 1,384 nelaimingi atsitikimai.

- Lietuvoje sudaryta Etikos komisija, kuri tikrins ir nustatys smurtinio ir erotinio pobūdžio leidinius ir filmus, ar jie neskatina smurto ir ar nėra pornografinės. Komisijos pirmininkas Laimonas Tapinas žada vadovautis Europos praktika.

- Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininku vėl perrinktas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis.

- Marijampolietis Benjaminas Mašalaitis, populiariųjų televizijos žaidimų konkursų laimėtojas, Marijampolėje pradėjo leisti pirmąjį žurnalą "Šansas", skirtą galvosūkių, viktorinų, kryžiažodžių mėgėjams.

- Ateitininkų akademijos vadinami jų susibūrimai Lietuvoje, rengiami moksleivių ypatybės atostogų mėnesiais. Rugsėjo 18-25 d. Antalieptės parapijoje buvo surengta tokia studentų akademija "Meilė ir atsakomybė".

REIKĖJO RINKTIS: ŽŪTI PAČIAM ARBA NUKAUTI BANDITUS

Taip išskirtiniame interviu "Lietuvos rytui" sakė Panevėžio verslininkas R. Okuličius

Bronius Matelis

"Lietuvos ryto" žurnalistui pavyko susitikti su 39 metų Panevėžio verslininku Rimu Okuličiumi. Parduotuvės "Svainija" savininkas Kūčių vakare gindamas nuo V. Tuzovo, pravarde "Psichas", gaujos, 26 pistoleto "Baretta" šūviais nukovė keturis reketininkus, o dar keturis sužeidė.

Saugomas automatais ginkluotų policininkų buvęs dziudo imtynių kandidatas į sporto meistrus R. Okuličius parduotuvėje "Svainija" davė interviu "Lietuvos rytui".

- Kaip jaučiatės, ginklu priešiškes gerai organizuotai ir įtakingai nusikaltėlių gaujai?

- Iki šiol esu susijaudinęs, nes nušoviau ne vištą, o keturis žmones. Mano būseną galėtų suprasti galbūt tik tas, kuris buvo atsidūręs panašioje situacijoje. Tačiau ir praėjus kelioms dienoms suprantu, kad pasirinkimo neturėjau - turėjau šauti, nes kitaip būčiau nužudytas pats.

Net apsišverčiau, kai man skambino žmonės iš Šiaulių, Vilniaus, Kauno ir dėkojo už ryžtingą žingsnį, kurio jau seniai laukė daugelis, ypač panevėžiečiai. Paskambino senyvas vyriškis iš Panevėžio ir paklausė, ar negalėtų padėti. Pasakiau, kad jo skambutis - man jau didelė moralinė parama. Dar kartą

Rimas Okuličius: "Duoklų reketininkams niekada nemokėjau ir nemokėsiu."

B. Matelio nuotr.

sakau - man tikrai sunku, tačiau privalėjau ginti savo šeimą, turta ir patį save.

- Sužeistieji teigia atvykę atsigerti arbatos ir tartis dėl baltaus, tačiau buvę sušaudyti.

- Aš jiems pasakiau, kad jeigu nuo jų rankos man bus lemta mirti, ši mirtis mano šeimai nebus beprasmi. Tada atvykėliai ėmė kvatotis ir tikinti, jog riterių laikai baigėsi. Dabar, girdi, viskas sprendžiama ne sąžiningose muštynėse vienas prieš vieną, o automato

šūviais ir sprogstamaisiais užtaisais. Jie mus, sąžiningus verslininkus, laiko tik jiems pelną duodančiais mušikais. Ką tokie žmonės, kuriems samprotavimas apie garbę sukelia tik juoką, gali šiandien kalbėti? Neatsitiktinai keršto akcijai jie pasirinko Kūčių vakarą - banditams nieko šventa nebėlika.

Kai visi aštuoni reketininkai suvirto į poilsio kambarį ir grąsindami ėmė reikalauti 10 tūkstančių JAV dolerių, V. Tuzovas priėjo, smogė man į veidą ir nuplėšė akinius. Išsitraukiau pistoletą ir ėmiau šaudyti. V. Tuzovas mėgino atimti ginklą. Be akinių blogai mačiau, buvau ištiktas šoko, ne viską atsimenu. Tik pastebėjau, kad banditų šešėliai artinasi, todėl iššaudžiau ir antrąją apkabą.

Jeigu būčiau bent akimirka sustojęs, bet kuris užpuolikas būtų galėjęs priartėti ir mane nužudyti. Jų rankose mačiau peilį, kurį vėliau pareigūnai rado. Dar pamenu, kad V. Kirklys (jis sunaikintas į karklą ir gydomas Vilniaus greitosios pagalbos li-

goninėje - B. M.) po šūvių gailiai verkė: "Mes kalti, sustok, nebešaukdyk!" Sustojau.

- Konfliktas su gauja prasidėjo tada, kai atsisakėte mokėti duoklę, ar buvo kitų priežasčių?

- Prieš porą mėnesių mano svainis Arūnas Stumbrys, kuris irgi yra dziudo imtynių kandidatas į sporto meistrus, malšino parduotuvėje įsisiautėjusius gaujos smogikus. Jie sutiko išeiti į kiemą, tačiau ten išsitraukė peilį ir grąsino svainį perdurti. Vėliau banditai pakvietė A. Stumbrių susitikti nuošalioje vietoje ir viską išsiaiškinti.

Svainiui nuolat kartoju, kad neverta be reikalo aukoti gyvybės, todėl į susitikimą nuėjau ir aš. Banditai paaiškino, kad svainis pakėlė ranką prieš gaują, todėl turi sumokėti 2 tūkstančių JAV dolerių baudą. Aš jiems pasakiau, kad niekam nemoku ir niekada nemokėsiu.

Iš matymo pažinojau "Psichą", todėl jam paskambinau ir paaiškinau, kad gyniau parduotuvės interesus, o kažkokie skusta-

(nukelta i 4 psl.)

Parduotuvė "Svainija" saugo automatais ginkluotais policininkais.

B. Matelio nuotr.

KULTŪRINIO VARTOJIMO ĮVAIROVĖ

Dr. Vytautas Berenis

Galimybė stažuotis JAV - džiugus įvykis kiekvieno mokslininko gyvenime. Prisipažinsiu, prieš tai apie Ameriką buvau girdėjęs įvairiausių nuomonių: daugiau neigiamų ir skeptiškų negu teigiamų. Žinoma, tai žmonių, kuriuos drįsčiau pavadinti intelektualais, nuomonės. Tad buvo įdomu pačiam savo akimis pamatyti ir pačiupinėti šią civilizaciją.

Kultūrinio gyvenimo pulsą galima stebėti įvairiuose lygiuose. Kai kurie iš jų yra labai hermetiški. Washingtono universitetas, kaip ir daugelis šalies universitetų, pasižymi plačiu informacijos tinklu. Kompiuteriu gali susirasti norimą knygą ir nešti ją namo. "Keynote - Lithuania" radau virš 600 pozicijų, "Nationalism" - apie 7 tūkstančius. Skelbimų lentos mirga nuo siūlomų paskaitų gausybės, o vienas profesorius guodėsi, kaip sunku pritraukti į savo kursą bent tuziną studentų... Labai daug studentų iš Kinijos ir Turkijos: šios valstybės noriai apmoka mokslo išlaidas jaunuoliams - būsimiems tikslųjų mokslų, elektronikos specialistams. Bibliotekos dirba nuo 8 val. ryto iki vėlyvo vakaro. Susiradęs norimą knygą kompiuterio duomenų bazėje, ją gali išsinešti namo, nors tai dažniausiai būna vienintelis egzempliorius bibliotekoje.

Kita įdomi kultūrinio vartojimo sritis - televizija, eilinio ameri-

kiečio gyvenime užimanti ypač svarbią vietą. Gyvenimiški patarimai, politinių pažiūrų formavimas televizijoje, nuobodūs, skandalingi ir net kvaili TV šou užima didžiąją programų dalį. Bet, kaip sakė vienas pamilęs šią šalį lietuvis, "jeigu nenori, nežūrėk". Iš tiesų vienuoliktą valandą vakaro prasidėjo gana įdomios kultūrinės programos. Pavyzdžiui, "Meeting with Charlie Rose", kurioje dalyvauja žymūs artistai, rašytojai, keliautojai. Teko matyti poeto Josifo Brodskio atminimui skirtą laidą, kurioje dalyvavo Tomas Venclova. Pirmą kartą mačiau nekupiūruotą A. Tarkovskio "Andrejų Rubliovą" su angliškais subtitrais. Žiūrėjau JAV gyvenančio britų žurnalistikos patriarcho Alistaire Cooke, pagarsėjusio BBC kelis dešimtmečius vedama laidą "Letter from America", 85 metų jubiliejaus pagerbimą. Sveiko proto jėga - bene pagrindinis šio iškilaus žmogaus žurnalistinis profesijos kriterijus. Sykiu JAV prisiminiau prieš dešimt metų, dar sovietmečiu, slapta kartu su vienu bičiuliu rašytą laišką A. Cookui, kuriame tik prašėme suteikti mums viltį vienoje iš savo laidų.

Labai nustebino šiaurės rytų (nukelta i 4 psl.)

SU 1996 METŲ ŠVENČIŲ DOVANA RANKOSE

Antanas Dundzila

Net Kalėdų, Naujųjų Metų švenčių nesulaukus, jau 1996 metų rudenį likimas Lietuvą apdovanojo dovana: išrinktas naujos sudėties Lietuvos Respublikos Seimas! Okupanto išugdyta, komunistinės plunksnas persidažiusi, visą Seimo kadenciją Lietuvą valdžiusi partija rinkimus katastrofiškai pralaimėjo. Vėl šviečia viltis, kad Lietuva bus tokia, apie kurią iškilmingai skelbta 1990 kovo 11 dieną Ne-

priklausomybės atstatymo deklaracijoje bei 1992 metais priimtos Konstitucijos įvade.

Naują Seimą išrinkus, atsirado galimybė deramai pažvelgti į per pusimtį metų už Lietuvą kovojusių bei okupanto skriaustų, kankintų asmenų padėtį ir krašto dvasinę būseną. Atėjo laidas Lietuvoje steigti Lietuvos Politinių kalinių, partizanų ir tremtinių ministeriją. Apie tai ir šis straipsnis.

Tokios ministerijos Lietuvai jau seniai reikėjo, tačiau, dėl

kurią rengia Jungtinis Amerikos Baltiečių komitetas, sudarytas iš Amerikos latvių, estų ir lietuvių (ALTA) tarybų atstovų. Konferencijos tikslas yra svarstyti Pabaltijo respublikų priėmimo į NATO problemas ir JAV vyriausybės laikyseną jų atžvilgiu. Jau paskelbta, kad kovo mėnesio vidury Amerikoje lankysis Rusijos prezidentas Jelcinas, su kuriuo dabartinis Amerikos prezidentas stengiasi palaikyti tradicinę Amerikos draugystę su Kremliumi, tai ir penkių dešimtmečių okupacijos kančioms abejinga vyriausybė neįstengė įžiūrėti Rusijos daugelį šimtmečių užsitęsusių imperializmo siekių kitų tautų laisvės sąskaiton. Pabaltijo kraštai yra ypatingai svarbūs Rusijai, nes tai tiesiausias ir pigiausias kelias į Vakarų - tiek į Europą, tiek į Atlantą per Baltijos jūrą.

Konferencijos pagrindiniai kalbėtojai bus Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadoriai Washingtone. Lietuviams atstovaus Lietuvos Respublikos ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas. Jie nagrinės Pabaltijo respublikų įstojimo į NATO problemas, pastangas paveikti JAV vyriausybę joms palankia prasme, taip pat jų ekonominę būklę ir paskatą investuoti užsienio kapitalą. Todėl yra nepaprastai svarbu, kad konferencijoje dalyvautų mūsų visuomenės vadovybė, verslininkai, ekonomistai ir visi patriotiškai nusiteikę Amerikos lietuviai. Reikia tikėtis, kad į konferenciją ir mūsų spauda komandiruos savo žurnalistus, nelaukdama jų savanoriško dalyvavimo, kaip kad buvo daroma iki šiol, naudojantis jų paslaugomis be jokios kompensacijos ar išlaidų padengimo. O vis tik svarbu, kad eilinis skaitytojas galėtų susipažinti su konferencijos eiga ir rezultatais.

Žymūs Amerikos politikai, jų tarpe Zbigniew Brzezinski ir senatorius Sam Nunn, yra pakartotinai pareiškę, kad Lietuva, Latvija ir Estija pasauliui konkrečiai įrodė savo respublikų demokratiškumą, pravedusios demokratiškus rinkimus, įvedusios laisvos ekonomikos sistemą ir pagarbą žmogaus teisėms. Rusija, griežtai protestuojanti prieš jų priėmimą į NATO, neturinti teisės tas respublikas paversti derybų objektu ir

(nukelta i 2 psl.)

Vilnius. Miesto panorama nuo Gedimino pilies.

V. Kapočiaus nuotr.

SU 1996 METŲ ŠVENČIŲ DOVANARANKOSE

(atkelta iš 1 psl.)

metų nuskriaustųjų bei aukų sudėjusių asmenų demografija bus smarkiai pakitusi. Laikas teka šio sumanymo nenaudai! Ministerijos klausimą prieš 4-5 metus esu kėlęs spaudoje, tačiau anuomet jis liko be atgarsio.

Kai kas galvoja, kad gal tokios ministerijos nereikėtų, gal užtektų kokio nors departamento prie jau veikiančios ministerijos... Tokį siūlymą griežtai neigiu. Šiuo metu Lietuvoje yra 19 ministerijų. Jei reikia Rysių ir informatikos, Statybos ir urbanistikos, Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijų, reikia rasti vietas ir kovojusių už Lietuvos laisvę bei okupanto engtų, tremtų, nužmogintų asmenų reikalų ministerijai.

Šiokių tokių siūlomoms ministerijoms pavyzdžių galėtų būti JAV Karo veteranų departamentas, veikiančios lygyje su prezidento kabinete paskyrimą turinčių JAV sekretorių. Vieno metu JAV Veteranų departamentui vadovavo lietuviams palankaus nusistatymo Derwin-

ski, šiuo metu JAV sekretoriumi yra Jesse Brown. Manau, kad iš JAV patirties būtų galima šiek tiek pasimokyti, kai ką nusikopijuoti. Savaimė suprantama, kad JAV ir Lietuvos sąlygos radikaliai skiriasi, todėl JAV pavyzdį tylaikau tik geru precedentu.

MINISTERIJOS STEIGIMĄ SKATINA

ŠIE REIKALAVIMAI:

1. Valstybiniame lygyje reikia moralinio pripažinimo toms ir tiems, kurie kovojo, be atlyginimo aukojosi ar kentėjo už dabartinės Konstitucijos įvadę bei 1990.III.10 Nepriklausomybės atstatymo deklaracijoje išsakytas Lietuvos Respublikos vertybes.

2. Čia suminėtais asmenimis, kurių dauguma šiuo metu materialiai vargsta, Lietuva privalo rūpintis. Jų teisės bei materialinės pajamos privalo būti mažiau mažiausiai sulygintos su okupaciniais laikais įvairiose valdžios įstaigose tarnavusių (ir gerai gyvenusių!) asmenų dabartinių aprūpinimų iš Lietuvos valdžios

šaltinių.

3. Ministerijos įsteigimas labai konkrečiai užakcentuotų visas tris Lietuvos okupacijas: sovietų, nacių ir vėl sovietų. Dabar gi daugiausia kalbama tik apie nacių 1941-1944 m. okupaciją, kai abi sovietinės yra frizuojamos visai kitokiais apibūdinimais. Tai istorijos klastojimas. Kartu, kad Lietuvai reikia dar vieno "pripažinimo" - kad ji buvo sovietų okupuota.

4. Privalu įgyvendinti Konstitucijoje įrašytus "... teisingos, ... teisinės valstybės" siekius. Rezistentų bei tremtinių padėtis, toli gražu, tokios valstybės nuo pat 1990 kovo 11 d. nerodo. Pastarieji daugiau primena V. Hugo romano "Vargdieniai" nelaimingųjų tipus.

MINISTERIJOS STEIGIMO RŪPESČIAI BŪTŲ TOKIE:

1. Reikia talentingai ir tiksliai apibrėžti ministerijos globotinių apimtį. Konkrečiai čia kalbu apie lietuvių pagrindininkus, 1941 m. Sukilimo dalyvius, 1944-1952 m. partizanus, politinius kalinius (šioje kategorijoje

telpa "Kronikos" laikų rezistentai bei disidentai) bei visus (ypač Sibiro!) tremtinius. Į šią grupę tačiau neįeina tie, kurie atvirai bei viešai kovojo ar tarnavo okupanto, bet ne laisvos ir nepriklausomos Lietuvos interesams. Tai, neįeina visokie stribai, lenkų Armijos Krajo veteranai, vokiečių okupacijos metu Lietuvoje veikę bolševikų partizanai, okupacinės valdžios valdininkai ir t. t. Visi šitie savęs viešumon nesitatė, nekovojo už nepriklausomą, demokratinę, 1990 m. kovo 11 d. atstatytą Lietuvą.

2. Neįeina vokiečių okupacijos metu masiškai žudyti žydai, nes jie buvo nacių vykdyto genocido, bet ne Lietuvos valstybingumo atstatymo tikslu. Neįeina dar dėl to, nes žydų genocido tragikos niekas neneigia ir ja visą laiką rūpinamasi; priešingai - jau nekalbant apie sovietinės okupacijos metą, čia rūpinamasi lietuvių laisvės kovos, lietuvių tautos genocido/holokausto klausimas nuo pat 1990 m. kovo 11 d. buvo beveik ignoruojamas.

3. Skaitytis su galimybe, kad ministerijos steigimo įstatymą gali reikėti vystyti palaipsniui ir daryti kokius nors kompromisus. Manau, kad 1997 m. priimtą įstatymą branduolį vėliau bus galima tobulinti, taisyti.

4. Svarbu, kad įsteigtos ministerijos "nepavogtų" nepageidaujami asmenys, paprasčiausi biurokratai ar buvę okupanto nomenklatūrininkai. Todėl reikia į įstatymą įrašyti, kad pirmaisiais 10 veikimo metų ministerijai gali būti skiriamas tik buvęs partizanas, Sibiro tremtinys ir t. t.

5. Tolygiai svarbu, kad ministerija netaptų amžinu biurokratijos lopšiu ir, laikui bėgant, neišsigaitytų. Todėl reikia ministerijos veikimą įstatymu riboti iki, sakykime, 2015 metų (1940+75 ar panašiai).

MINISTERIJOS VEIKLOS APIMTIS

1. Saugo ir koordinuoja su kitomis valdžios įstaigomis savo patikėtinių tinkamą materialinį aprūpinimą iš valdžios šaltinių.

2. Rūpinasi tinkamu, objektivių Lietuvos rezistencijos bei tremtinių istorijos diegimu visuomenėje, ypač mokyklų vadovėliuose, bei užsienyje. Ministerija įvairiais būdais kelia rezistentų įnašą bei tremtinių auką Lietuvos Respublikos bei pasaulio tautų ir valstybių laisvės idealams.

3. Koordinuoja, skatina rezistencijos bei tremtinių paminklų, kultūrinio palikimo, švietimo plėtojimą bei saugojimą.

4. Atstovauja rezistentų bei tremtinių interesus visuose valdžios darbuose. Bendradarbiauja su rezistentų bei tremtinių organizacijomis.

5. Padeda rezistentams, tremtiniams bei jų palikuonims teisiniais patarimais Konstitucijos II-jame skyriuje nusakytuose reikaluose, ypač jei jie išplaukia iš tų teisių netekimo (pvz., 23 str., nuosavybė) priešinantis okupantui ar esant tremtyje.

6. Kadangi buvę rezistentai bei tremtiniai okupacijos metų neturėjo tolygių sąlygų (mokslo, darbą bei turta, tai ministerija rūpinasi, kad rezistentai, tremtiniai bei jų vaikai dabar turėtų aiškiai nustatytas privilegijas galimybėms į švietimą, socialinį aprūpinimą ir t. t.

7. Vykdo kitus darbus, kurie išplaukia iš Konstitucijos, 1990 m. kovo 11 d. deklaracijos ir liečia ministerijos globotinius.

XXXXXX

Likimo dovana 1996 m. pabaigoje Lietuva gavo, ta dovana galima ir reikia džiaugtis. Tačiau, tarp kitų valstybinių reikalų, taip pat privalu šią dovana tinkamai išnaudoti.

Toks yra mano siūlymas ir linkėjimas 1997 metams.

V. Kapočiaus nuotr.

Paminklas Jonui Aisčiui Rumšiškėse.

Vienas garsiausių dvidešimtojo amžiaus lietuvių poetų Jonas Aistis (1904-1973), pasirašinęs Jonu Kossu-Aleksandravičiumi, J.Kuosa-Aleksandriskiu, Jonu Aisčiu, išstulino naująją simbolistinę kryptį lietuvių poezijoje, atgaivino sielvartinę asmeninę lyrikos versmę.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pletis. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. rytą iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTĖLĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

SVARBI KONFERENCIJA VASHINGTONE

(atkelta iš 1 psl.)

ilgainiui jas panaudoti kaip savo įtakos sferą.

Konferencija vyks Hyatt Regency viešbutyje, kurio adresas yra 2799 Jefferson Davis Hwy, Arlington, VA 22202, ir rezervacijų telefonai yra (703) 418-1234 arba (800) 233-1234. Užsiskant kambarius, reikia pabrėžti apie dalyvavimą konferencijoje ir tą padaryti ne vėliau vasario 7 dienos. Registracijos mokestis, su priešpiečiais ir vakariene, yra 110 dol.; o kambario kaina už vieną parą yra 95 dol. Po vasario 7 dienos registracijos mokestis bus 125 dol. Tarp National Airport ir viešbučio svečiai bus aptarnaujami viešbučio autobusais. Dėl papildomos informacijos patariama kreiptis į Jungtinį Amerikos Baltiečių Komitetą telefonu (301) 340 1954 arba faksu (301)-309-1406. Komiteto adresas yra 400 Hurley Ave., Rockville, MD 20850.

Abejonės nėra, kad tai ypatingos svarbos konferencija, turinti didelę reikšmę Lietuvos, Latvijos ir Estijos saugumui, jų apsaugojimui nuo Rusijos imperialistiškų siekių, taip pat išryškinti respublikų ekonominę padėtį, labai reikalingą užsienio kapitalo ir investicijų. Yra nepaprastai svarbu, kad konferencijoje dalyvautų ne vien Amerikos lietuvių visuomenės vadovybė, bet ir eiliniai piliečiai, kuriems yra brangi Lietuvos ateitis, kad būtų atitolintas 1940 metų birželio smurto pakartojimas ir kad

Lietuva taptų teisėta Europos tautų šeimos nare su visomis privilegijomis, teisėmis ir įsipareigojimais. Graudu, kad Amerikos vyriausybė tuo klausimu laikosi abejingai, o gal ir yra priešingai nusiteikusi, vis dar pataikaujanti Rusijai, kad neprarastų jos "draugystės". Taip pat svarbu pabrėžti, kad tos konferencijos sumanymo iškėpėja yra Connecticut valstijos kongreso atstovė Barbara Kennelly, kuri įtaigojo Amerikos Baltiečių Komitetą tokia konferencija suorganizuoti. Reikia tikėtis, kad Amerikos lietuviui Lietuvos ateitis rūpi ne mažiau negu tai nuostabiai demokratiškos galvosenos kongreso atstovei.

"FREEDOM HOUSE" AUKŠTAI VERTINA LIETUVOS DEMOKRATIJĄ

Žinomas konservatyvusis JAV fondas "Freedom House" aukštai įvertino Lietuvos demokratijos lygį ir ištraukė ją į "laisvų" šalių kategoriją.

Ši kategorija suskirstyta į keturias grupes pagal demokratijos lygį ir kitas laisvės konkrečioje šalyje. Lietuva priskirta antrajai grupei kartu su Belgija, Italija, Japonija, Prancūzija, Čekija, Lenkija, Vengrija ir Estija.

"Laisvų" šalių kategorijai neseniai priskirta Rumunija, o Slovakija pateko prie "iš dalies laisvų" šalių. Baltarusija nusirito iki šalių, kurios "nėra laisvos".

Užsisakydami
DARBININKĄ
jus remiate lietuviybę
Amerikoje

PUŠĖ VALSTYBĖS BIUDŽETO - IŠ PVM ĮPLAUKŲ

Patvirtinto 1997 metų Lietuvos valstybės biudžeto deficitas sieks 697 mln. 850 tūkst. litų. Numatyta, kad biudžetas gaus 6 mlrd. 19 mln. 736 tūkst. litų pajamų, išlaidos sieks 6 mlrd. 717 mln. 586 tūkst. litų. Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus teigimu, po pusmečio valstybės biudžeto sandara bus tikslinama.

Pagrindinis valstybės biudžeto "maitintojas" - pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurio įplaukos sudarys daugiau kaip pusę visų biudžeto pajamų - 3 mlrd. 425 mln. 728 tūkst. litų. Numatoma, kad iš akcizų valstybės biudžetas gaus 1 mlrd. 240 litų pajamų, juridinių asmenų pelno mokesčio - 461 mln. 82 tūkst. (nukelta į 3 psl.)

"Freedom House" savo pranešime su pasitenkinimu pažymi, kad Vidurio ir Rytų Europoje rinkimus laimėjo politikai nekomunistai ir antikomunistai, ir tai vertina kaip "demokratijos triumfą".

"Freedom House" pernai 79 šalis iš 191 (42%) priskyrė "laisvoms". Fondo vertinimu, blogiausia politinių laisvių ir teisių padėtis yra Irake, Šiaurės Korėjoje, Kuboje ir Sudane. BNS

Džiukija. Anksti ryta į mokyklą...

V. Kapočiaus nuotr.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Žmogus visoms atmainoms

Atmainos gamtoje kartojasi kasmet, keičiantis vasarai ir žiemai, pavasariui ir rudenii. Yra, tiesa, amžinos žiemos ir nesibaigiančios vasaros, bet tirščiausiai žmonių gyvenama metų atmainose. Tasai gamtos įvairumas įneša judrumo į mūsų gyvenimą. Štai, vasaros kaitra bei atostogų poilsis baigiasi, prasideda gyvensnė visuomeninė veikla.

Žmogus yra taip sukurtas, kad įvairumo pasiilgsta. Kai gyvenimas priiše prie vienos vietos, darbo ir tvarkos, ieško atmainos bent po darbo, eina iš namų išsiblaškyti, keliauja lankyti tolimesnių vietų, veržiasi iš kasdieninės tvarkos ir rutinos. Visuomeniniame gyvenime sukelia bruzdėjimus ir revoliucijas net tada, kai daugiau pridaro eibės, negu naudos. O paskui grįžta prie senovės džiaugdamasis, tartum būtų naują gyvenimą radęs. Sakytume, žmogus kartoją gamtos pasikeitimus, negalėdamas išsiveržti iš atmainų ir pastovumo besisukančio rato.

Pastovumas gamtos atmainose yra didesnis negu žmonių gyvenime. Gamta yra sukaustyta savo dėsnių, jiems klusni su dideliu tikslingumu. Savo dėsnius tikslingai vykdo, taip pat žmoguje, kiek jis savo kūnu yra palenkta tiems dėsniams. Antai nėra pavojaus, kad žmonių giminė išnyktų. Net ir labai dideliame pavojuje ar baisiame skurde pasigirsta kūdikio virkavimas. Gamta čia labai stipri, nors būti ar nebūti tėvu ar motina priklauso nuo žmogaus valios.

Laisva valia žmogus išsiskiria iš gamtos, kad savo asmenyje ją valdytų jau kitais dėsniais. Jie taip pat yra pastovūs, tačiau žmogaus gali būti laužomi. Dėl to žmonių gyvenime tam tikrais laikotarpiais moralinė tvarka nusmunka, nors moraliniai dėsnių nesikeičia su jokiomis atmainomis.

Žmogus lieka kilni žmogumi visokiomis atmainomis, kol jis save valdo. O kaip privalo valdytis, ne tikėtai įdiegta jo prigimtin, kad skirtų pikta nuo gero, bet dar Dievo žodžiu pasakyta ir Kristaus gyvenimu žemėje paliudyta. Valia priimti ar nepriimti Kristaus žodžius, tikėti ar netikėti. Tokios prievartos, kaip gamtoje, moralinėje tvarkoje nėra. Kas tiki ir paklūsta, pasidaro žmogumi, kurio jokios atmainos neblaško ir jo principų nekeičia.

Toks žmogus - A Man for All Seasons - buvo vaizduojamas Londono ir New Yorko teatrų scenose, o taip pat ir to paties vardo filme (pagrindinis veikėjas - Paul Scofield). Veikalo turinys yra iš laikų Anglijos karaliaus Henriko VIII ir jo kanclerio Tomo More, kuriam buvo nukirsta galva (1535).

Šv. Tomas More, nepaprastas žmogus, pastatytas prieš karaliaus teismą ir paprastą žmogų (The Common Man), kurio gyvenimo filosofija išreiškta priežodžiu: "Geriau gyva žiurkė negu negyvas liūtas". Žiurkės gyvenimą žmogus pasirenka tada, kai už savo gyvybę moka savo principų išsižadėjimu. Šv. Tomas More už savo tikėjimą ir principus užmokėjo savo gyvybę. Ištikimybė moraliniams dėsniams išlaikė iki galo. Tuo būdu tapo pavyzdžiu visiems laikams ir jų atmainoms, nes žmogus kiekvieno laiku yra gundomas pasidaryti žiurkė ir vis tiek susilaikyti savo galo.

Savo šeimoms narių raginamas pritarti karaliaus pageidavimams, Tomas nedvejodamas atsakė: "Kiek man dar liko gyventi? Dešimt, dvidešimt metų? Ir dėl to aš turėčiau sutęsti visą savo amžinybę? Niekados!"

Vienatvė nėra atsiskyrimas

Thomas Merton

2

Susitauk su tuo, jog dar nesi šventasis, nors ir suvoki, jog vienintelis dalykas, dėl kurio verta gyventi, yra šventumas. Tuomet tu būsi patenkintas, leisdamas Dievui vesti tave į šventumą tau nežinomais keliais. Tu keliausi tamsoje, kur liausies rūpintis savimi ir nuolat lyginti save su kitais. Tie, kurie žengė šiuo keliu, galiausiai patyrė, kad šventumas yra visur, ir kad Dievas supa juos iš visų pusių. Atsikratę bet kokio troškimo rungtis su kitais, jie staiga pabunda ir pamato, kad Dievo džiaugsmas yra visur, ir kad juos gali džiuginti kitų žmonių dorybės ir gerumas daug labiau negu jų pačių. Juos taip apakina Dievo atspindys, švytintis sielose tu, su kuriais jie gyvena, kad jie nebeturi jėgų smerkti nieko, ką mato kituose. Net ir didžiausiose nusidėjėliuose jie išūri dorybių ir gerumo, kurio niekas kitas nesugeba aptikti. O jei kartais ir susimąsto apie save, jie jau nebedrįsta lyginti savęs su kitais. Šitokia mintis jau nebeįsivaizduojama, kaip ir neįsivaizduojama kančia: pagaliau jie pasiekė tokį dvasingumo tašką, kur jų pačių nereikšmingumas tapo savaime jiems suprantamas. Jiems nebeįdomi jų išorinė reprezentacija.

Sakyti, jog esi sukurtas pagal Dievo paveikslą, vadinasi sakyti, kad meilė yra tavo būties pagrindas, nes Dievas yra meilė.

Meilė yra mano tikroji tapatybė. Savęs užmiršimas yra mano tikrasis aš. Meilė yra mano tikrasis būdas. Meilė yra mano vardas.

Tad jeigu aš ką nors darau, mažiau, sakau ar pažįstu ką nors, kas nėra grynas dėl Dievo meilės, tai negali man atnešti taikos, ramybės, išsipildymo ar džiaugsmo.

Kad surasčiau meilę, privalau įžengti į šventovę, kur ji yra paslėpta, kur yra Dievo paslaptis. O kad įžengčiau į Jo šventumą,

Paminklas 1941 metų birželio mėn. Kauno sukilimo dalyviams. A. Žižiūno nuotr.

SU KUO TURIME REIKALĄ?

Kai KGB-istas tampa JAV policininku

Vilius Braženas

Neseniai amerikiečių spaudoje vėl pasirodė eilė straipsnių apie lietuvių, pakaltintus tariamu bendradarbiavimu su naciais, karo metu žudžiusiais žydus. Turbūt mažai kam reiktų įrodinėti, jog esama didelio skirtumo JAV spaudoje, traktuojant nacių ir komunistų karo nusikaltimus. Kiek žinia, niekas Amerikoje neieško žydus žudžiusių komunistų "karo nusikaltėlių", ar ką jie bebūtų žudę, tarnavę sargybiniams Gulage, ar Raudonosios Armijos daliniuose, teritorijoje, kurioje NKVD vykdė gyventojų skerdynes ar terorą apskritai. JAV vyriausybė ir didžioji spauda nesiekia pakaltinti komunistų lietuvių, kurie žudė lietuvių, o gal ir žydus.

Komunistų atžvilgiu elgiamasi priešingai. Raudonieji karo nusikaltėliai šiandien būna pagerjami "kapitalistiniuose" Vakaruose. Štai Michail Gorbachiov, kuris drauge su žmona padarė karjerą genocidinės kompartijos nomenklatūroje, Vakarų didžiosios spaudos ir politikos buvo ir tebėra apmėtomas "gelėmis", kaip tai, pagal pareikimą Amerikos spaudai, ketino daryti anuomet premjerė Kazimiera Prunskienė. Gorbis gi, kaip SSSR gensekas, buvo atsakingas už afganiečių civilių skerdynes, už vaikų sprogstančiais žaislais žalą ir moterų helikopteriuose prievartavimą ir žudymą išmėtant. Jis buvo atsakingas ir už

Sausio 13-ąją. Šiandien gi Gorbis sėdi jam sukurtos fundacijos pinigais buvusioje JAV karinėje bazėje "Prezidium", Kalifornijoje.

Gobio įsakymus vykdę "Afganistano karo herojus" gen. Aleksander Lebed randa plačiai atvertas NATO štabo duris Briuselyje. Tuo tarpu Lietuvos atstovai kartais ten išleidžiami p.c. užpakalines duris. Argi kas gali įsivaizduoti tokį kaip Lebed priėmimą kuriam nors nacių SS dalinių obersturmfiureriui? Generalas Lebed neseniai lankėsi Amerikoje. Čia jis buvo gražiai priimtas ir JAV globalistų "politbiuro" CFR (Council on Foreign Relations) būstinėje, New York'e. Kaip paprastai, priėmimas vyko už uždarytų durų, be protokolų rašymo ir pranešimų spaudai. Matyt CFR kliekai svarbu žinoti, kuris iš galimų Rusijos kariuomenės būty naudingesnis "Vieno Pasaulio" valdžios kūrimui Naujojo Pasaulio Santvarkoje.

Gruodžio pradžioje patyrėme naują JAV vyriausybės nuolaidžiamą raudoniesiems žudikams. Pakviestas į JAV atvyko Raudonosios Kinijos "Liaudies Laisvinimo Armijos" gen. Chi Haotian (gynybos ministeris). Anot spaudos, gen. Chi vizito plane buvo JAV West Point Karinės Akademijos, keleto karinių bazių ir ginklų laboratorijų apsilankymas. Jis "susilaukė pilno pagerbimo ceremonijų Pentagone (JAV Gynybos Ministerijoje)". Už ką gi dešimties dienų vizito pro-

ga demokratija, laisvė, žmonių teisėmis garsiai besisielojanti JAV vyriausybė taip pagerbė generalą Chi? Jis gi vadovavo kruvinam numalšinimui demokratijos, laisvės ir žmogaus teisių reikalavusių studentų ir darbininkų demonstracijų 1989 metais Tiananmen aikštėje Pekine.

"New American" žurnalas 1996 m. gruodžio 23 d. išspausdino pagrindinį straipsnį "From KGB to American Cop" ("Nuo KGB iki amerikiečio policininko"). Viršelyje, šalia besišypsančio veido nuotraukos, sakoma: "Susipažinkit su Emin Gadzhiev (Gadžievu)". Kaip Sovietų KGB agentas, jis pavogė JAV erdvėlaivio technologiją ir buvo mūsų "prisiekusiu priešu". Greit jis bus policininku čia". Argi ne keista, kad vokiečių daliniuose (savanoriškai ar prievarta) buvusiems ar policijoje tarnavusiems lietuviams atimama JAV pilietybė ir apie tai būna gausu žinių JAV TV ir "nepriklausomoje", "laisvoje" JAV spaudoje. Tačiau kai KGB pulkininkas, 9 metus tarnavęs KGB Antrajame Vyriausioje Direktorate ir net buvęs prižiūrėtoju bei inspektorium "laikino sulaukymo stovyklose", gavo JAV pilietybę ir tinka būti Broward apskrities policininku, apie tai vargu ar rasime žinių laikraščiuose, kurie plačiai aprašė Stelmoko, Lileikio ir kitų išpilietinimą. Tai dar vienas priminimas reikalo remti dešiniąją JAV spaudą ir boikotuoti kairiąją.

"New American" nusistebi: "Jis bus pirmas asmuo, baigęs abi Amerikos Policijos Akademiją ir KGB Felikso Dzeržinskio Universitetą".

Reikia tikėtis, jog mūsų politinis elitas kada nors susiprotės, jog mes turime reikalą ne vien su OSI, o su Lietuvai ir tautiškumui apskritai priešingu JAV kairia-globaliniu elitu. Ir kad to elito samdiniai "liberalai" spaudoje ir politikoje iš esmės yra priešingi Lietuvos ir išeivijos lietuvių patriotų valstybingumo supratimui ir tautiniams krikščioniškos Lietuvos siekiams.

Užsiprenumeruokite kultūros žurnalą "Naujasis židinys - Aidai"

Kultūros žurnalo "Naujasis židinys - Aidai" leidėjai kviečia savo prenumeratorius, gyvenančius už Lietuvos sienų, atnaujinti prenumeratą 1997 metams. Taip pat ir užsiprenumeruoti žurnalą tuos, kurie jo dar negauna.

"Naujasis židinys - Aidai" yra Amerikoje leisto žurnalo "Aidai" tęsinys. Jį dabar Vilniuje leidžia katalikų intelektualų sambūris jau septyneri metai. Žurnalas pasižymi giliais krikščioniškos pasaulėžiūros straipsniais, literatūrine kūryba, išsamia visuomenine-politine informacija. Tai aukščiausio lygio katalikiškas žurnalas tėvynėje, kuriuo turėtų susidomėti ir užsienio lietuvių švietimo. Jis išeina 100 didelio formato puslapių leidiniu kas mėnesį.

Metinė prenumeratos kaina 44 dol. Siunčiamas oro paštu. Lengviausia žurnalą užsiprenumeruoti, pasiunčiant minėtą sumą šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046.

PUSĖ VALSTYBĖS BIUDŽETO - IŠ PVM ĮPLAUKŲ

(atkelta iš 2 psl.)

litu, fizinių asmenų pajamų mokesčio - 372 mln. 766 tūkst. litu, tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčių - 120 mln. litu, žyminio mokesčio - 106 mln. 360 tūkst. litu, konsulinio mokesčio - 35 mln. litu pajamų.

Iš viso valstybės biudžetas turėtų gauti 5 mlrd. 760 mln. 936 tūkst. litu mokesčių pajamų ir 258 mln. 800 tūkst. litu - nemokėstinių. Tarp pastarųjų didžiausios įplaukos - iš dividendų už akcijas (105 mln. 664 tūkst. litu), mokesčio už valstybinius gamtos išteklius (38 mln. (nukelta į 4 psl.)

Žiema.

V. Kapočiaus nuotr.

Privalome gyventi atsiduodami tai galiai ir šviesai, kurios tarsi nėra. Privalome gyventi visiškos tuštumos stiprybe, tokios tuštumos, kurioje mūsų akys nieko nemato, bet iš kurios kiekvieną akimirka galime susilaukti didžiausios pagalbos.

Tai yra šventumas.

Jokie mano kiti mėginimai, jokios pastangos ar rungtyniavimas su kitais žmonėmis nepadės man pasiekti šventumo. Reikia atsiskirti visų tų įprastų būdų, kuriuos žmonės yra pamėgę.

Aš, kuris neturiu meilės, negaliu tapti meile, kol Meilė nesutapatins manęs su Savimi. Tačiau jei Jis siunčia savo Meilę, Patį Save, kad veiktu ir mylėtų mane ir visame, ką aš darau, tuomet aš tapsiu perkeistas, aš suprasiu tikrąją savo esmę, praradęs save Jame, įgausiu savo tikrąją tapatybę.

Vertė Rūta Tumėnaitė
("Mažoji studija")

Versta iš: "Solitude is not Separation".

Verkšlenti ir laukti ar ko imtis ir veikti?

Rošo Edmundas ČAPAS

Pesimistas į tikrovę žvelgia dėmesį sutelkdamas į tai, kaip viskas galėtų būti žymiai geriau, ir ignoruodamas tai, kaip palyginti neblogai yra iš tiesų. Tuo pasižymi siaurai matantys. Tai yra ir nekantrumo priežastis. Pesimistas dažnai didžiuojasi esąs realistas. Jis skeptiškas su visais tais, kurie turi platesnį ir teigiamą požiūrį, ir vadina tokius žmones nerealistais ir naivuoliais. Optimistas visą laiką atsima, kad gali būti dar blogiau! Todėl optimistas linkęs būtų kantresnis vykstančioms reikalingoms permainingoms ir tolerantiškesnis esančiam vargiui. Jis nebijo būti apšauktas "idealistu" ir atstovauti "idealizmui", kuris yra gyvybiškai svarbi žmonijos tikrovės dalis.

Kodėl Lietuva yra lyginama tik su tokiais šalimis kaip Danija, Olandija ir Vokietija? Kodėl nepalyginus Lietuvos taip pat ir su Čekija, Bosnija ar Serbija?

Kai Lietuvos krašto apsaugos darbuotojai ir kariškiai primena man, kad jie neturi pakankamai degalų transportui, lešų kareiviams avalynei, aš linksmi primenu jiems, kad jie taip pat nebeturi ir Rusijos ar Lenkijos kariuomenių Lietuvoje ir čia, Lietuvoje, nevyksta pilietinis karas.

Daug lietuvių skundžiasi, kad jų šalis nepriimama į NATO. Ar neturėtų tie patys žmonės pasidžiaugti tuo, kad nei NATO, nei JTO taikos palaikymo karinėms pajėgoms nereikia būti

Lietuvoje? Ar ne geriau, kad lietuvių kariai dalyvauja JTO taikos palaikymo misijoje užsienyje?

Ar tikrai yra pavojinga Lietuvos miestuose? Kodėl tiek daug lietuvių taip perdeda, tvirtindami, kad jų miesto gatvėse yra labai nesaugu? Ar jie suvokia, kaip tipišką amerikietis, gyvenantis tokiuose miestuose kaip Detroitas, Pittsburghas, Čikaga ir Clevelandas, iš tiesų supranta pasakymo "pavojingas miestas" reikšmę? Aš norėčiau, kad daugelis JAV miestų būtų tokie saugūs, kokie yra visi Lietuvos miestai!

Tipiškas lietuvis, kurį matau gatvėje, atrodo prislėgtas ir oficialus. Kartais gali sutikti jo žvilgsnį, bet dažniausiai į akis nežiūrima, retai pamatysi besišypsantį. Mažai žmonių sako "Sveiki!" arba "Labą dieną", ir beveik niekas neklausia: "Kaip tau sekasi?" (JAV susitikę nepažįstami žmonės savo gyvenamajame rajone, parduotuvėje ir panašiai visada sveikinasi sakydami "How are you? - Kaip tau sekasi?") Reikia pripažinti, kad toks tipiško amerikiečio pasisveikinimas yra nors ir draugiškas, bet gana paviršutiniškas. Jis nenori girdėti nuoširdaus atsakymo, tikimasi išgirsti tikrai įprastą "Ačiū, gerai!" Lietuviams būdinga ir tokį sveikinimąsi klausimu atsakyti "Nieko", kuris yra tarytum pasakymas "Neklauski!". Ar tai yra atviras neigiamas pasakymas apie jo gyvenimą? Ar, tiksliau sakant, tai yra nuoširdus negatyvus teiginys apie tai, koki

požiūrį jis turi apie savo gyvenimą?

Daug lietuvių sako, kad jų šalyje yra per daug blogų žmonių. Kai aš klausiu, kiek "tų blogųjų" yra tarp jų giminių ar draugų, jie visada tvirtina, kad jų nėra arba kad tik vienas antras. Ar "blogų žmonių" Lietuvoje yra tiek pat baisiai daug kaip ir gerų, protingų lietuvių, norinčių, kad tuo patikėtų? Ir ką jie ruošiasi daryti su tais blogais žmonėmis?

Daug dorų, išsilavinusių lietuvių skundžiasi dėl mažų pajamų, gaunamų už jų profesijos darbą. Be abejonės, jie verti didesnių atlyginimų ir jei jie dar vertina savo specialybę (mokytojai, gydytojai, inžinieriai, chemikai ir t. t.) ir suvokia, kokia jų profesija reikalinga visuomenei, jie žino, kad tikriausiai turėtų būti kantrūs ir kentėti. Tiems iš jų, kurie turbūt verkšlens dėl jų gyvenimo materialinės kokybės, norėčiau priminti, kad jie neturėtų laukti. Jeigu jie labiau už viską vertina pinigus, jie galėtų daryti, kaip daro dauguma sąžiningų, sunkiai dirbančių jų sesių ir brolių: ištraukia į kokį legalų, padorų biznį, pradeda pirkti ir pardavinėti, steigia naudingų paslaugų tarnybas visuomenei, trokštančiai jų ir galinčiai bei pasiryžusiai mokėti už jas didelius pinigus. Tokie veiklūs žmonės gaus pelną ir suklestės per trumpą laiką!

Kodėl tiek daug lietuvių dažniau verkšlens dėl sunkumų, negu kalba apie galimybes?

(nukelta į 7 psl.)

Pranašystė išsipildė lygiai po metų

1996 metų geriausias Europos krepšininkas Artūras Karnišovas su Lietuvos krepšinio rinktinės vyr. trenerio asistentu amerikiečiu Dan Nelson per spaudos konferenciją po Lietuvos-Kroatijos krepšinio rungtynių Chicagoje 1996 m. vasarą. Tuomet Lietuvos rinktinė čia ruošėsi Atlantos olimpiadai.

Neseniai Vilniaus Sporto rūmuose tūkstančiai sporto aistruolių stebėjo Lietuvos ir Švedijos krepšinio rinktinės rungtynes. Mūsų šalis atstovavo geriausiu 1996 metų Europos krepšininku išrinktas vilnietis Artūras Karnišovas.

Artūras gimė 1971 m. balandžio 27 d. Klaipėdoje. Europos vicečempionas, dvejų olimpiadų žaidėjas, bronzos medaliu laimėtojas. Antrąją sezoną žaidžia Ispanijoje. Atstovauja "Barcelona" klubui, kuris šiemet užėmė 2 vietą Europos lygos čempionate. Ūgis 204 cm, svoris 98 kg. Nevedęs. Pomėgis - muzika. Geriausias Europos krepšininkas išrinktas pirmą kartą.

Keistas ir malonus sutapimas, - pasakė Artūras. - 1995 metais geriausiuoju žemyno žaidėju pripažintas Arvydas Sabonis negalėjo per iškilmes atvykti į Europą, todėl FIBA generalinis sekretorius Borislavas Stankovičius paprašė, kad prizą Arvydui perduotų aš. Po to pridūrė, kad kitamet tokį apdovanojimą galbūt įteiks ir man.

Patikėjai tais žodžiais? - Tada apie tai dar negalvojau, nes sąrašas buvau aštuntas. Šiemet irgi maniau, kad geriausiu krepšininku bus išrinktas Aleksandras Džordževićius. Vilniuje sužinojau, kad jau yra gautas oficialus FIBA sprendimas dėl mano pergalės. Aleksandras Džordževićius ir Stojanas Vrančevićius, kuris sąrašas buvo trečias, šį sezoną jau rungtyniauja NBA klubuose. Be abejo, tai aukštas įvertinimas. Džiaugiuosi, kad prizas vėl atkeliaus į Lietuvą. Teko nuolat gerai žaisti ir pateisinti šį vardą. Malonu, kad tarp trenerių 12-uojų išrinktas Vladas Garastas.

Kodėl geriausio Europos krepšininko nepakvietė į Vakarų ir Rytų žvaigždžių mačą, kuris įvyko Naujųjų metų išvakarėse, gruodžio 30 d., Stambule?

Buvau kviečiamas jau prieš porą mėnesių, bet klubo vadovybė paskutinę akimirą sutarė su Eurolygos atstovais, kad aš ir dar du žaidėjai po svarbių rungtynių gruodžio 29 dieną būsimė išvargę, nesugebėsime per minėtąjį mačą pademonstruoti gero žaidimo. Aš privalau paklusti tokiems sprendimams, nors mano

(nors ne visada be priekaištų) išpuoselėtoje paslaugų sferoje. O ką pasakyti apie dvasingumą? Tai malonė ir privilegija. Beveik visuose JAV knygynuose susirenka literatūros gurmanų, skaito, varto knygas ir geria kavą, kalbasi. Jie turi savo pasaulį, kaip ir metro sutikta niujorkietė, skaitanti Augustino "Confessions". Savąjį pasaulį turi repa besiklausantis tamsiaodis amerikietis. Galbūt jis visai nepatrauklus, bet tai jo pasaulis.

norai gali būti ir kitokie.

Dėl panašių dalykų nepamatėme rungtyniaujančio su Lenkijos rinktinės?

Taip. Pirmiausia klubo reikalai, tik po to - nacionalinės rinktinės rūpesčiai.

Tačiau "Barcelona" šiemet ne visada sėkmingai žaidžia?

Mums tiesiog nesiseka. Eurolygos varžybose penkerias rungtynes pralaimėjome 1-4 taškų skirtumu per paskutines sekundes. Sunkiai kaunamės ir Ispanijos čempionate su "Real" bei "Estudiantes" ekipomis. Nemačiau, kad mes esame silpnesni už varžovus, bet, matyt, lemiamuoju momentu nuo mūsų nusisuka sėkmė.

Atrodo, kad 1995 m. ilgiau išbūdavai aikštelėje negu 1996-ais?

Tai priklauso nuo rungtynių svarbos. Per susitikimus su silpnomis komandomis mane dažniausiai laiko ant atsarginių suolelio, o kitais atvejais žaidžiu nemažai. Treneris tvarko šiuos reikalus taip, kaip jam atrodo geriau.

Klubas "Barcelona" populiarus?

Tai vienas geriausių krepšinio centrų Ispanijoje. Čia viskas sutvarkyta iki smulkmenų. Nėra problemų dėl gyvenimo, buitės reikalų, treniruočių ir išvykų. Į varžybas važinėjame puikiu greitai važiuojančiu autobusu. Patiems nedaug ką reikia pasiimti - viską pristato klubas. Ant pečių netampome didžiulių krepšių, kaip kitai. Už visa tai, be abejo, tenka "atidirbti" per rungtynes ir pratybas.

Gal geriausio Europos krepšininko titulas padės "prasibrauti" į kokią nors NBA komandą?

Nežinau, ar tokie rinkimai turi įtakos JAV krepšinio klubų selekcionieriams. Minčių apie NBA dar neišmėčiau iš galvos, tačiau Europoje irgi yra kur pasireikšti bei sudaryti palankias sutartis.

Šarūnas Marčiulionis ir Arvydas Sabonis Lietuvoje yra įkūrę krepšinio mokyklą, o ką apie tai mano Artūras Karnišovas?

Aš dar neturiu tokių galimybių ir lešų. Šiek tiek padėdų sostinės krepšinio mokyklai, kurią pats lankiau nuo 10 metų. Esu atvežęs kamuolių ir aprangos. Kasmet padėdų surengti mano vardu pavadintą tradicinį krepšinio turnyrą, nugalėtojams esu įsteigęs prizus.

Po susitikimo su Švedijos rinktinė mūsų šalis dar teks kovoti su Belgijos ir Šveicarijos komandomis. Ar galėsi padėti jiems per šias rungtynes?

Manau, kad atvyksiu į abejąs varžybas. Reikia žūbūt patekti į Europos čempionato finalinį etapą. Rinktinė be rimtų turnyrų greit praras entuziazmą ir pradės atsilikti nuo varžovų.

Adolfas Aleksejūnas

- Kaziuko mugė, rengiama Chicago skautijos, įvyks kovo 2 d. Jaunimo Centre.

- Lietuvių Šaulių Sąjungos užsienio atstovų suvažiavimas įvyks balandžio 12 d. Chicagoje, Šaulių namuose.

- Vaclovas Sviderskas, vyresnysis skautininkas, apdovanotas Lelijos ir Padėkos ordinais, 1939 m. Lietuvos prezidento A. Smetonos apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu su Geležiniu Vilku, po sunkios ligos mirė gruodžio 17 d. Los Angeles, CA.

- Kun. Mykolas Yakaitis, teologijos mokslo daktaras, paskirtas naujojo didžiosios lietuvių švč. M. Marijos Gimimo parapijos, Chicagoje, administratoriumi.

- Lietuvių Opera balandžio 13 d. Morton auditorijoje Cicero, IL, stato Flotov operą "Mar-ta".

- Žurnalo "Laiškai Lietuviams" metinė šventė įvyks balandžio 27 d. Chicagoje, Jaunimo Centre.

- Aurelija Jaraitė-Paukštelienė, estrados solistė, gimusi 1933 m. sausio 2 d. Šiauliuose, po sunkios ir trumpos ligos mirė lapkričio 24 d. Kenosha, WI.

- Dr. Jonas Dantartas, Vilniaus pedagoginio universiteto pedagogikos ir psichologijos fakulteto prodekanas, ruošiasi parašyti knygą apie Chicagoje gimusį ir mirusį žymųjį pedagogą Domą Velišką (1906-1972). 1996 m. vasarą jis viešėjo Chicagoje ir rinko medžiagą lietuistikos tyrimo ir studijų centre.

- Sydney lietuvių džiaugiasi Australijos NSW teritorijos festivalio "Karnavalas-96" proga surengta dailės paroda valstybinėje NSW galerijoje, kurioje yra ir žymiųjų lietuvių grafikų Vaclovo Rato (1910-1973) ir Henriko Šalkausko (1925-1979) darbų.

- Dr. Jonas Račkauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, sausio 11 d. dalyvavo Washington, DC, vykusioje Joint Baltic American National Committee (JBAC) direktorių tarybos posėdyje. Kovo 7-9 d. JAV sostinėje JBAC rengia konferenciją "Baltic Security and U.S. Policy in the Region".

- Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės šventės - pagrindinis minėjimas Chicagoje įvyks vasario 16 d., sekmadienį, Maria auksinėsiosios mokyklos salėje. Rengia ALTas.

- Poetui Bernardui Brazdžioniui vasario 2 d. sukanka 90 metų.

- 30-tas politinių studijų savaitgalis, organizuojamas Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiulių įvyks sausio 25-26 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Pagrindinė studijų tema: "Lietuva ir išeivija".

- IX Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks nuo liepos 17 d. iki liepos 27 d. Washington, New York ir Bostone. Kongreso šūkis: "Lietuviška prigmis atidaro pasaulio duris".

- Antanas Gailiusis, visuomenininkas, nepriklausomoje Lietuvoje ejęs Kretingos apylinkės teisėjo, o vėliau ir Kretingos apskrities viršininko pareigas, gruodžio 8 d. mirė Putnam, CT, Matulaičio slaugos namuose.

Ignalina - Lietuvos slidinėjimo centras.

V. Kapočiaus nuotr.

Lietuvos krepšinio lygoje vyksta atkaklios kovos

Žilvinas Bublis

Šiemet kaip niekad atkakliai vyksta Lietuvos krepšinio lygos pirmenybės. Jeigu pernai tik du klubai "Žalgiris" ir "Atletas" pretendavo į čempionus, tai šiemet beveik visų komandų šansai išsilygino. Gal kiek didesnius šansus turi triskart LKL čempionai Kauno žalgiriečiai, kurių gretose rungtyniauja net keturi Lietuvos nacionalinės rinktinės žaidėjai: Tomas Masiulis, Darius Adomaitis, Darius Maskoliūnas ir Kęstutis Šeštokas. Šiam jaunimui neblogai talkina du amerikiečiai A. Reid ir A. Miller. Kaip niekad gerai pirmenybes pradėjo Klaipėdos "Neptūno" komanda, kuri po devynių turų turėdama šešias pergalės, dalijosi su Kauno žalgiriečiais pirmą ir antrą vietas. Klaipėdiečių pagrindinis ramstis yra Lietuvos rinktinės centro puolėjas Euralijus Žukauskas. Šiemet komandą sustiprino Gintaro Stulgos bei Ryčio Kiltinavičiaus atėjimas. Tik pernai LKL debutavę Alytaus "Alita-Savy" krepšininkai šiemet pasikvietė į Dzūkijos sostinę Lietuvos rinktinės vyr. trenerį Vladą Garastą, kuris iš Kauno dar atsivežė du "Atletui" atstovavusius krepšininkus, Lietuvos rinktinės

žaidėjus Rytį Vašvilą ir Atlantos olimpiadų žaidėjų bronzos medalininką Tomą Pačesą, kurie kartu su veteranu buvusiu Kauno žalgiriečiu Mindaugu Leke-rausku ir A. Grigu ir sudaro šiemet komandos branduolį. Taigi šiemet alytiškiai realiai gali planuoti patekimą į LKL pirmenybių finalą. Kiekvienais metais vis geriau žaidžia šiaulių "Šiauliai", kurių lyderis yra Lietuvos rinktinės žaidėjas Mindaugas Žukauskas, kuriam nemažai talkina G. Pečiulionis, S. Birutis, R. Giedraitis ir kiti. Šiaulių komanda visuomet pasižymi geru komandiniu žaidimu ir yra sunkiai įveikiamas varžovas bet kuriai lygos komandai. Šiemet sustiprėjo ir pernai metų trečia Lietuvos klubinė komanda -

"Žemaitijos Olimpas", pasikvietusi į savo gretas Seulo olimpiadų žaidėjų čempioną, Barcelonos olimpiados medalininką, Europos vicečempioną Volde-marą Chomičių, kuris pradžioje sezono dar mažai žaidė LKL, tačiau padėjo komandai iškovoti svarbią pergalę prieš Vilniaus "Sakalų" komandą. Be jo "Olimpe" dar žaidžia ir garsus praeitų krepšinininkas, buvęs Sovietų Sąjungos rinktinės gynėjas Igoris Mglinieks. Šalia tokių garsenybių gerai rungtyniauja ir D. Staugaitis, A. Vaškys, D. Miliūnas. Kaip pernai, taip ir šiemet Vilniaus "Sakalų" komanda rungtyniauja geriau už garsią savo miesto komandą Vilniaus "Stabytą". "Sakalai" neturi savo gerų (nukelta į 7 psl.)

KULTŪRINIO GYVENIMO ĮVAIROVĖ

(atkelta iš 4 psl.)

sutikti jaunus studentus iš Lietuvos, studijuojančius fizikos, medicinos, chemijos, kompiuterių mokslus, ir pasikalbėti apie jų perspektyvas ir tolesnį gyvenimą. Tai tikrai jauna karta - be tautinių prietarų, pasitikintys savimi žmonės, puikiai nusimanantys ne tik apie šiuolaik

inių mokslinių disciplinų pasiekimus, bet ir apie pasaulio tautų virtuvių paslaptis.

Visas amerikietiškos visuomenės funkcionavimas yra paremtas vartojimo principu. Jis aptinkamas visur: viršsvorį turinčių praeivių siluetauose, klasišinės, džiaz, roko muzikos reklamacijose, iki tobulumo

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

Keleiviai ir šunės

Savo straipsnyje ("Darbininkas", 1996.XII.13, p. 1) Australijoje gyvenantis savaitraščio bendradarbis Algimantas Kabaila visai be reikalo aiškinasi dėl dviejų kariškių, gen. Svetulevičiaus ir plk. Blaževičiaus, Lietuvoje apie jį paskelbto straipsnio "Melo trumpas kojos".

A. Kabaila pažįstame iš spaudos bei įvairiaspalvės teigiamos veiklos. Skaitant A. Kabailos straipsnius, sunku įtarinėti, kad autorius tarnauja kokioms nors "politinėms jėgoms, specialiųjų tarnybų ar kriminalinio pasaulio vadukams". Taip pat gerai žinome, kad A. Kabaila jokiame Lietuvos okupantui niekada netarnavo.

Šis įvykis primena "Aušros" poeto Petro Armino (1853-1893) pasakėčią "Keleiviai ir šunės":

"Per kaimą sutemus keleiviai du ėjo...", ir juos pradėjo vytis garsiai lodami šunės. Vienas iš keleivių jau norėjo gintis, bet jo draugas jį sulaukė: "...Keliaukime mudu, nusibos jiems loti; Matys, kad nebijom, ir turės nustoti!"

Štai į klasikinių mūsų literatūros kūrinių prieš 100 metų įvestas puikus patarimas! Porui Kabailai linkiu visokeriopos sėkmės, mie-lai skaitau jo straipsnius.

Antanas Dundzila
McLean, VA

Skaitytojai rašo:

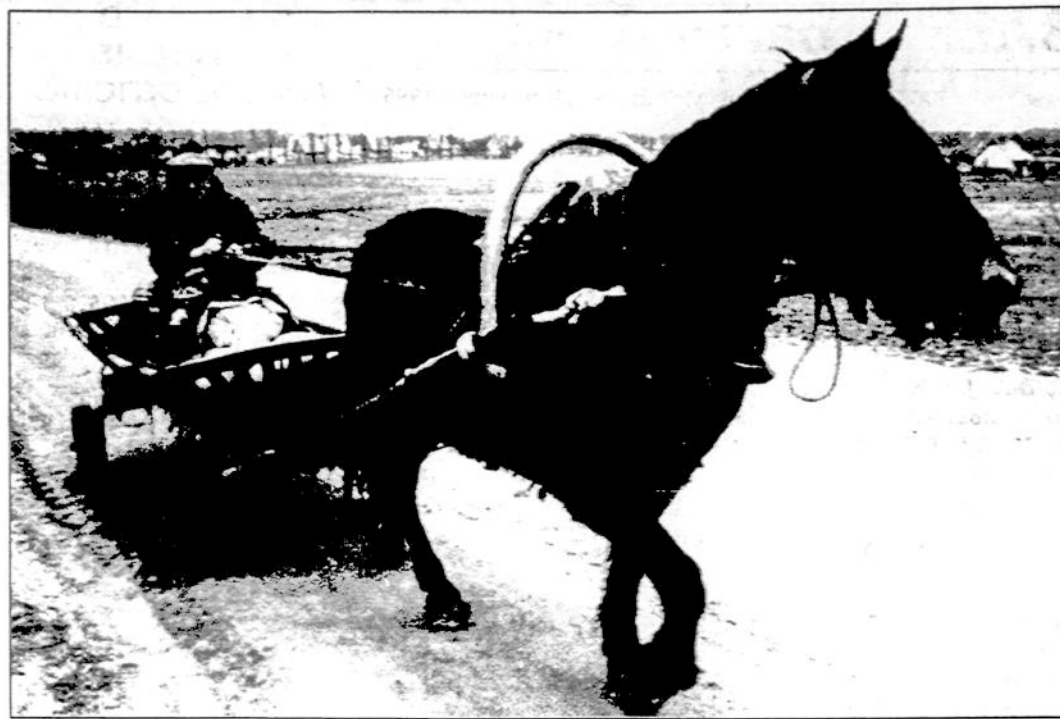
Halina Pachanavičius

Sušilkime visi prie žmogiškumo laužo
Ir tie, kurie geri, ir tie, kurie blogi...
Ir šitos šilumos lyg duonos atsilaužkim
Ir būsim geresni, ir būsim tyresni...

Kažkada seniai, kai dar mokiausi vidurinėje mokykloje, šitie lietuvių poeto žodžiai buvo labai populiarūs rašant sveikinius, linkėjimus. Gal tada visai ir neįsisklausiau į šitų eilučių prasmę, buvo gražus posmelis ir tiek. Daug jaunystės eilių apie jausmus, meilę taip ir liko užmaršty. O šiuos labai dažnai prisimenu ir kartais kartoju, kaip

maldele. Ypač kai gyvenimo kelias atveda prie žmonių, kurie kūrėna tą laužą, saugo tą šventą ugnį lyg senovės lietuvių vaidinutės. Visiems atėjusiems užtenka šilumos it duonos, kiekvienas, sušilęs prie šios ugnies, amžiams nešios savo širdyje atminimą taurių žmonių, dalinančių ją. Netgi ir didžiausias blogis, atlieptas gerumu, sumažėja, net ir

pikčiausio žmogaus širdis suminkštėja, prisilietusi prie gerio. Šį kartą noriu pakalbėti apie dar keletą žmonių, kurių gerumas ir didelė širdis nušvietė kelią mūsų tautietei Reginei ir jos dukrelei Ligai. Nekartosiu jų kelionės faktų, jų bėdų ir džiaugsmų, manau, daug kas žino šios moters ir jos dukrelės likimą, vargus Lietuvoje ir stebuklingą gydytojo rankų prisilietimą Amerikoje, Miltono ligoninėje. Šiandien Ligita kvėpuoja, kalba, valgo... Mums, sveikiesiems, tai atrodo taip paprasta, kad negalime savęs įsivaizduoti be to, atrodo, tai - prigimtis, duota kiekvienam. Deja... Vos prieš keletą metų Ligitos mama nežinojo, kiek ilgai jos dukrelė galės tai daryti. Šiandieninis Ligitos sveikatos lygis yra stebėtinai. Man smagu matyti ją savo namuose, žaidžiančią su mano vaikais, smagu matyti ją trapią mergaitę, siuvančią drabužėlius savo Barbėms, kurių per 20 padovanų pažįstami ir nepažįstami žmonės, rašančią laiškus savo draugams ir mokytojui į Lietuvą. Gal tie draugai jai ir pavydėjo kelionės į Ameriką, bet Ligita čia atvažiavo gydytis ir jai teko daug iškentėti. Operacija vyko 7 valandas, keletą dienų po to ji negalėjo nieko valgyti, bet ši mergaitė tokia tyli, kantri, niekada nedejavo, nesiskundė. Visa jos istorija lyg graži pasaka su laiminga pabaiga. Tai - tiesa ir tikrovė, kurią mes matome ir žinome. Bet yra dar viena, daug svarbesnė šios istorijos pusė: žmonės, kurių dėka visa tai įvyko. Aš nežinau visų faktų apie finansinę šios istorijos pusę, todėl to ir neliesiu. Aš žinau moralinę kainą šios mergaitės gyvenime, kainą, kuri nebūna įrašyta jokioje sąskaitoje. Tai žmonių gerumas, kuriam kainos

Lietuvos ūkininkas.

V. Kapočiaus nuotr.

nėra. Trys vardai: seselė Helen Ivanauskas, Jonas ir Ann Statkus. Tai lyg tie trys banginiai, ant kurių laikosi Ligitos pasaulis dabar. Aš žinau, šie žmonės tai daro ne dėl to, kad apie juos rašytų, žinotų, bet dėl to, kad kitaip negali. Jei žmogus bėdoj, seselė Elenytė pirma ištisia pagalbos ranką. Jos ranka paglosto, ir liūdesys praeina. Jos žodis ramina, guodžia, suteikia vilties. Man mano gyvenime Elenytė lyg tas angelas iš filmo "Kelias į dangų" ("Highway to Heaven") - visada atsiranda ten, kur jos labiausiai reikia. Jos energijos ir sveiko humoro jausmo daug kas iš mūsų jaunimo galėtų pavydėti. Mano giliu įsitikinimu, sesuo Elenytė yra galingiausiai besisukantis "Lietuvos Vaikų Globos" organizacijos variklis. Šios organizacijos dėka ir didelė seselės Elenytės iniciatyva į Lietuvą jau iškeliavo 50 didelių jūrinių konteinerių su medicinine įranga, vaistais, rūbais ir žaislais. Jie pasiekia mažesnius Lietuvos miestelius, nes kartais Vilnius, Kaunas, kiti didieji miestai užmiršta vargstančius miestelius. Aš pati 5 metus dirbau Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos "Viltis" Ukmėgės (mažo miestelio) pirmininke ir puikiai prisimenu, kaip mums būdavo liūdna, kai didžiulius miestus pasiekdavo didelės labdaros siuntos, o maži rajonai taip ir likdavo užmiršti, arba mums atiduodavo tai, kas likdavo ir dažnai būdavo nebetinkama. Todėl su dideliu džiaugsmu priėmiau naujieną, kad dabar konteineriai keliaus į mažesnius miestelius. Gal ne kiekvienas susimąstote, kiek džiaugsmo suteikia jūsų atiduotas rūbas ar žaislas. Nes ne kiekvienas žinote, kad tokius žaislus

daugelis Lietuvos vaikų tik sapnuoja. Aš niekada nepamiršiu tų dėkingų akių, džiaugsmo ašarų, kai galėdavome Lietuvoje duoti labdarą tiems, kuriems labai sunku, kuriems net pora kojinių ar apatinių yra sunkiai įperkami. Kartais Lietuvos žmonės net neišsivaizduoja, koks didelis darbas

turi būti atliktas, kol didelis konteineris būna pakrautas ir išsiųstas. Mes niekada nežinojome, kol gyvenome Lietuvoje, kokie žmonės prisideda prie milijoniškos pagalbos, niekada neišsivaizdavome, kiek triūso reikia įdėti, pradedant lėšų gavimu, (nukelta į 8 psl.)

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

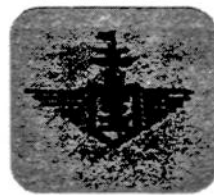
FEBRUARY 1997 SCHEDULE

JAN 24 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
JAN 28 TUES	FRACKVILLE, PA	12 - 1 PM
JAN 30 THURS	NEWARK, NJ	11 - 12 PM
FEB 1 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
FEB 4 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
FEB 4 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
FEB 4 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
FEB 6 THURS	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
FEB 6 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
FEB 7 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
FEB 7 FRI	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
FEB 11 TUES	PUTNAM, CT	11 - 12 NOON
FEB 13 THURS	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
FEB 15 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
FEB 18 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
FEB 18 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
FEB 18 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$490 r.t.

One way to Vilnius \$320

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

žiema ir pavasarį, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

**TIESIOGINIAI SIUNTINIAI
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ**

**Skambinkite į Lietuvą
tik už 62 centus per minutę!**

*** VILTIES AGENTŪRA, kuri jau dvejus metus atstovauja Cyberling Telecommunications agentūrai, praneša, kad paskambinimai į Lietuvą atpigo nuo 85 centų iki 53 centų per minutę.

*** Nereikia persijungti iš jau naudojamų telefono sistemų, pvz. MCI, Sprint, ATT ir kt.

*** Nėra jokio mėnesinio mokesčio. Mokama tik už faktišką prakalbėjimo laiką.

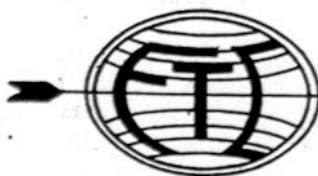
*** Galima skambinti ne tik į Lietuvą, bet ir į kitas pasaulio šalis už labai pigią kainą 7 dienas per savaitę, 24 valandas per parą.

*** Anketa galima įsigyti Vilties įstaigoje: 368 W. Broadway, S. Boston, MA 02127. Tel. (617) 269-4455. FAX (617) 269-4836.

Dėl skubaus pinigų pervedimo, siuntinių į Lietuvą persiuntimo ir kitokios informacijos skambinkite į Vilties įstaigą:

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 West Broadway
BOSTON, MA 02127
TEL. 617 269-4455

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

**MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE**

BALF'ui paremti aukojo:

New Yorko Balf'o skyrius dėkoja visiems, atsiliepusiems į 1996 metų aukų rinkimo vaju:

300 dol. aukojo Henrikas ir Elena Andruškos.

Po 200 dol.: Zigmas Bacevičius; Eugenija Pakulis.

Po 100 dol.: W. ir A. Adams; Apreiškimo parapija; V. ir D. Anonis, A. ir M. Armonas, D. Banaitis; J. Budzeika; Dr. J. ir I. Dičpinigaitis; V. ir E. Dudėnas; M. Jankauskas, M. Jatulis, S. ir V. Karmazinas; V. ir A. Katinas; R. ir A. Jurgėla; V. ir L. Milukas; kun. J. Pakalniškis; V. ir B. Paulius; G. Penikas; A. ir R. Vedeckas; V. ir A. Žumbakis.

75 dol.: J. ir N. Valaitis.

Po 60 dol.: Ambas. A. ir J. Simutis, J. ir G. Stankūnas.

Po 50 dol.: S. Birutis; A. ir R. Česnavičius; Dr. S. Dimas; Dr. A. Dunajewski; J. ir L. Giedraitis; A. ir V. Jankauskas; Z. Jankauskas; Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas; V. ir I. Kilijus; J. Kiznis; J. ir M. Klivėčka; Lietuvių Bedruomenės Great Neck apylinkė; A. Lingis; P. ir M. Pals; A. Pintsch; Pranciškonų vienuolynas Brooklyne; Z. ir M. Raulinaitis; kun. A. Rubšys; Dr. J. Šimaitis; V. ir S. Valkutis.

Po 40 dol.: T. ir R. Alinskas; A. Rysavy.

32 dol.: A. ir J. Pumputis.

Po 30 dol.: A. ir B. Bagdžiūnas, Dr. J. ir D. Bilėnas; R. Čerkeliūnienė; Z. ir A. Dičpinigaitis; L. ir E. Dovydenas; A. ir R. Ilgutis; V. Maželis; E. Minkūnas; A. ir E. Ošlapas; V. ir M. Žukauskas.

Po 25 dol.: O. Barauskienė; W. Barnett; P. Dubauskienė; J. Jasiūnas; M. Jasėnas; J. Juodis; Z. ir Ž. Jursys; W. Klonis; A. ir L. Lileika; K. ir J. Norvila; New Yorko Šaulių kuopa; J. ir P. Pažemėnas; P. ir A. Petraitis; G. Rajeckas; R. Saldaitis, DDS; M. Šalinskienė; J. Vazby; A. ir I. Vakselis.

Po 20 dol.: B. Ashebergas; E. Baranauskas; G. Levienė; A. ir B. Lukoševičius; J. Matulaitis; S. Skobeika; K. Šventoraitis; K. ir E. Vainius.

Po 15 dol.: J. Botyrius; A. Ruzgas; V. Veršelis.

Po 10 dol.: M. Brakas; J. Burdulis; A. Dėdinas; J. ir V. Gruodis, L. Gudelis; L. Jankauskaitė; J. Kevet; S. Kulys; S. K. Lukas; V. Ruokis; A. Žukas.

7.50 dol.: M. Ridikas.

5 dol.: S. Narkus.

1 dol.: N. N.

Pagal aukotojų nurodymus, aukos paskirstytos:

Vasario 16 gimnazijai **435 dol.**

Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungai **632 dol.**

Suvalkų lietuviams **355 dol.**

Bendrai Balf'o šalpai **3,578 dol.**

Viso aukų surinkta **5.000.50 dol.**

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams!

Valdybos vardu

Vitas Katinas

PERNAI VIS DIDĖJO LIETUVOS UŽSIENIO PREKYBOS DEFICITAS

Devynių mėnesių Lietuvos užsienio prekybos balansas buvo neigiamas - prekių įvežta už 2.78 milijardo litų daugiau negu išvežta. Lietuvos eksporto apimtis buvo 23% didesnė, o importo - 20% didesnė negu 1995 m. Ir toliau didėjo eksportas į Rusijos ir NVS šalis ir mažėjo į Europos Sąjungą. Pavyzdžiui, eksportas į NVS šalis padidėjo nuo 42 iki 45,5% viso eksporto, o į Europos Sąjungos šalis sumažėjo nuo 36 iki 34%. Pagrindinė šalies prekybos partnerė tebebuvo Rusija (24% viso šalies eksporto ir 30% importo), Vokietija (14 ir 15%), Baltarusija (10 ir 2,2%), Latvija (8,5 ir 1,7%).

Per devynis mėnesius Lietuva išvežė daugiausia tekstilės (15,5% viso eksporto), trašų (14,8%), chemijos pramonės gaminių (11,4%).

išsilavinę, dori žmonės, kuriuos matau Lietuvoje ir kurie nieko nedaro su blogai besielgiančiais jų aplinkoje. Ar nėra panašių blogų žmonių kiekviename civilizuotame krašte ir visais laikais? Ar nėra kiekviename krašte gerų, protingų žmonių, galų gale jaučiančių atsakomybę ir ką nors darančių su visais blogai besielgiančiais?

Aš nesu tiek susirūpinęs dėl "sovietinio mentaliteto", kiek dėl "laukimo mentaliteto", paplitusio, mano nuomone, Lietuvoje. Žinoma, pastarasis yra išsišakijęs iš praeties, bet gali būti išrautas. Geri, protingi žmonės turi jėgų kritiškai pažvelgti į save ir pamatyti blogus įpročius, kuriuos galima išmesti arba keisti. Vienas iš šių blogų įpročių yra laukti, laukti kažkieno autoritetingo įgaliojimo ar pavedimo ir kreiptis dėl akivaizdžių, pačios visuomenės išspręstamų problemų. Doras, protingas pilietis gali imtis iniciatyvos ir pats spresti problemas, iškylančias tiesiogiai kasdien darbe, gatvėje, parduotuvelyje, kieme.

Vienas geras, išmintingas kaimietis vienoje LTV "Kranto" laidoje pasakė: "Šiandien Lietuvoje yra visokių galimybių - turtingai gyventi, sustabdyti blogai besielgiantį - tikrai darykime tai!"

Lietuvos inteligentai reikalauja atsakomybės už smurto propagavimą

Kelios dešimtys dvasininkų, mokytojų, kultūros veikėjų pareikalavo numatyti atsakomybę už smurto, pornografijos, prostitucijos ar seksualinės prievartos propagandą spaudoje, radijuje ir televizijoje.

Atvirame laiške Seimui, vyriausybei bei visuomenės informavimo priemonėms teigiama, kad paauglių ir vaikų nusikalstamumui, psichinių ligų ir savižudybių daugėjimui labai didelę įtaką turi visuomenės informavimo priemonės.

"Per TV ir komercinius radijo kanalus matome vis daugiau nešvankybų, tokios viešos informacijos, kuri priskirtina smurto, pornografijos, pederfilijos, prostitucijos ar seksualinės prievartos propagandai", pažymima laiške. Jame prašoma Seimą papildyti Visuomenės informavimo įstatymą bei numatyti "teisminę atsakomybę už vaikų bei jaunimo moralinį žalojimą, sukurti valstybinę instituciją šio įstatymo vykdymui kontroliuoti".

Laišką pasirašė monsinyoras Kazimieras Vasiliauskas, jros Nacionalinės premijos laureatai - poetas Jonas Juškaitis, humanitarinių mokslų daktaras Napoleonas Kitkauskas ir kompozitorius Bronius Kutavičius, rašytojas Romualdas Granauskas, poetas Vacys Reimeris ir kiti. BNS

Šv. Jurgio lietuvių parapijoje, Norwoode, MA, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, neseniai suteikė Sutvirtinimo sakramentą 25 jaunuoliams. Nuotraukoje kartu su vyskupu stovi dr. Tomas A. Michalskis ir klebonas kun. Vincas Valkavičius.

Kalėdinė popietė Baltimorėje

1996 m. gruodžio 15 d. Baltimorės pensininkų klubas surengė jau trečią kalėdinę popietę Baltimorės lietuviams pensininkams. Antrą val. popiet išpuoštoje Lietuvių Namų mažojoje salėje Pensininkų Klubo pirmininko sveikinimu ir linkėjimais ateinantiems metams pradėta programa. Po to klubo sekretorė Aldona Marcinkienė pasveikino narius, gimusius gruodžio mėnesį.

Po sveikinimų Baltimorės solistė Janina Brasauskienė pravedė gražią programą su dainomis ir kalėdinėmis giesmėmis. Jai akompanavo Marija Krasauskienė.

Po solistės pasirodymo Lietu-

vių Bendruomenės atstovas Lietuvoje Juozas Gaila papasakojo naujausias žinias iš Lietuvos, o po to parapijos klebonas Tomas Bauernfeind sukalbėjo maldą ir palaimino maistą.

Dalyvavo apie septyniasdešimt

narių, palyginti nemažai, nes senesnio amžiaus pensininkai nelabai kur nori eiti žiemą.

Narių atsiliepimas apie popietę buvo labai palankus. Jie linkėjo klubui ir toliau gyvuoti, nes jei ne klubas, senesnio amžiaus lietuviai neturėtų progos pabendrauti, susirinkti. AS

LOS ANGELES, CA

Poeto Bernardo Brazdžionio 90-ties metų jubiliejaus pagerbimas, ruošiamas JAV LB Vakarų Apygardos Valdybos, įvyks š. m. vasario 9 d., sekmadienį, 12:30 val. popiet Šv. Kazimiero parapijoje, Los Angeles, CA. Minėjime dalyvaus Lietuvos Rašytojų Sąjungos pirmininkas Valentinas

Sventickas iš Vilniaus ir Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas Paulius Jurkus iš New Yorko. Programoje poeto Brazdžionio kūryba ir meninė dalis.

Dėl papildomos informacijos skambinkite: Violetai Gedgaudienei, TEL: 805-259-0258, FAX: 806-259-2195; Vytaiui Vidugirui TEL/FAX 310-377-3192.

V. Landsbergis domisi žydų literatūros likimu

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis aplankė Lietuvos Knygų rūmus ir susipažino su žydų knygų bei spaudos saugojimo sąlygomis.

Rūmuose saugoma 51,000 žydų knygų ir 7,300 vienetų žydų spaudos. Didžioji dalis žydų leidinių jau yra restauruoti, o 1,300 knygų dar laukia savo eilės.

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos direktorius Vladas Bulavas apgailestavo, kad dabar žydų literatūrą tvarko tik du žmonės, kurie nespėja atlikti visų darbų. Lengviau būna vasara, kai bibliotekai talkina studentai.

V. Landsbergis pažymėjo, kad kai kurie užsienio spaudoje pasirodę vertinimai neatitinka tikrovės - ne viena žydų knyga ar spaudos leidinys Lietuvoje nesimeto ant grindų, knygos tvarkingos ir įrašomos į katalogus.

V. Bulavas informavo Seimo pirmininką, kad prieškarinio Lietuvoje buvusio IVO archyvo mažesnė dalis pateko į Knygų rūmus, o didžioji dalis karo metais buvo išvežta į Vokietiją, vėliau - į JAV, kur ir įkurtas IVO institutas. 1993 m. rūmai ir institutas susitarė, jog amerikiečiai padės sutvarkyti išlikusią Lietuvoje IVO archyvo dalį, aprūpins visa reikalinga technika bei finansuos atliktus darbus.

V. Bulavas sakė, kad pastačius naują Martyno Mažvydo bibliotekos saugyklą, duris atvers Gaono skaitykla, kurioje bus galima rasti visų archyvuose saugomų žydų knygų antruosius egzempliorius. BNS

Totoriai ir karaimai minės įsikūrimą Lietuvoje

Totoriai ir karaimai aptarė, kaip bus ruošiamasi 600 metų įsikūrimui Lietuvoje jubiliejui.

1996 m. gruodžio 4 d. įvyko totorių ir karaimų įsikūrimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje 600 metų jubiliejaus komisijos posėdis, kuriame aptarta, (nukelta į 8 psl.)

Lietuvos krepšinio lygoje vyksta atkaklios kovos

(atkelta iš 5 psl.)

tose tiek "žvaigždžių" kaip kitos komandos, tačiau yra puikiai suderinę savo žaidimo stygą. Ir daugeliui LKL klubų yra gana sunku jas išderinti. Vilniaus "Sakalai" lyderiai yra A. Giedraitis, L. Kvedaravičius, E. Kučiauskas. Gerai šį sezoną sukomplektuota ir šilutės "Šilutės" komanda, kurios gretose rungtyniauja du amerikiečiai J. Brown ir L. Lyons, komandą sustiprino ir buvęs Lietuvos rinktinės žaidėjas Kęstutis Kemzūra, daug komandai padeda R. Leikus ir A. Straupis. Nors ir labai susilpnėjo LKL vicečempionų Kauno "Atleto" sudėtis, tačiau ir šiomet studentai bandys prasimušti į finalą. Jie kovoja kiekvienose rungtynėse negailėdami jėgos ir, vedami savo lyderių Vaidoto Jurgilo (Lietuvos rinktinės kandidatas) ir Egidijaus Kovaličūno, sugeba įveikti turinčius daugiau aukštų kitų rungtynių, įvykių klubus. Taip atsitiko ir lapkričio 9 d. rungtynėse, kai Kaune "Atletas" nugalėjo "Neptūną" rezultatu 77:64. Kitų rungtynių, įvykių lapkričio 8-10 dienomis, rezultatai: "Žemaitijos Olimpas" - "Alita-Savy" 70:84; Panevėžio "Kalnapišis" - Šiaulių "Šiauliai" 77:96; Vilniaus "Statyba" - Klaipėdos "Neptūnas" 71:88; "Alita-Savy" - "Šiauliai" 61:75; "Kalnapišis" - "Žemaitijos Olimpas" 68:66; Vilniaus "Sakalai" - Kauno "Žalgiris" 52:84. Be jau minėtų lyderių "Žalgirio" ir "Neptūno", kurie iškovojo po šešias pergalės ir po 3 kartus pralaimėjo, Šiaulių "Šiauliai" ir Vilniaus "Sakalai" turi po 5 pergalės ir 4 pralaimėjimus, "Alita-Savy" ir "Žemaitijos Olimpas" - 4 pergalės ir 5 pralaimėjimus, Šilutės "Šilutė" - 4 pergalės ir tik 3 pralaimėjimus, Kauno "Atletas" - 4 pergalės ir 4 pralaimėjimus. Nuo šių komandų nedaug atsilieka ir autsaideriai. Panevėžio "Kalnapišis" - 3 pergalės, 6 pralaimėjimai, Vilniaus "Statyba" - 2 pergalės, 6 pralaimėjimai. Taigi komandų pajėgumas daugmaž vienodas ir tai atspindi turinę lentelėje. Todėl iš anksto prognozuoti, kas žais LKL pirmenybių superfinale dėl aukso žiedu, darosi sunku. Manau, kad ir krepšinio gerbėjams Lietuvoje bus įdomu stebėti lygų varžovų dvikovas.

1996 gruodis

Mylimai motinai ir močiutei

A. + A.

ANASTAZIJAI KULIENEI

mirus, dukrą BRONĘ PAULIENĘ, žentą VYTAUTĄ, anūkus KRISTINĄ, RAIMUNDĄ ir ROBERTĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Kibirkščiai ir Vilgaliai

A. + A.

ALGIRDUI ŠIMUKONIUI

mirus, nuoširdžiai ir giliai užuojautą reiškiamo žmonai GRAŽINAI, sūnui ALGIRDUI ir visiems giminėms ir artimiesiems.

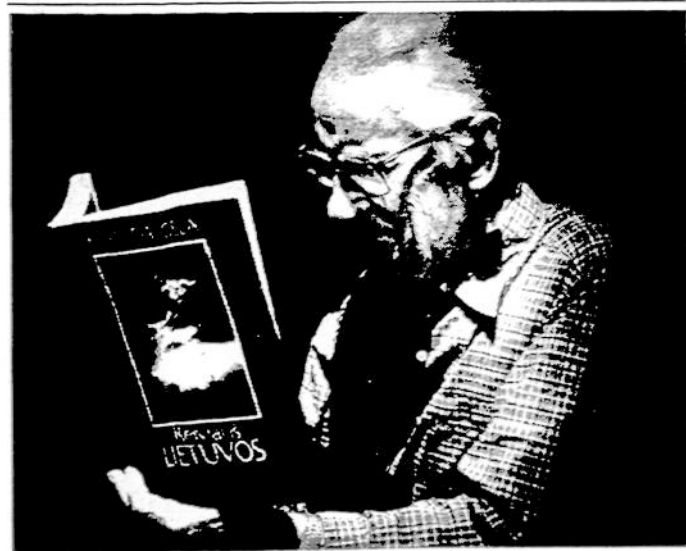
Aldona ir Klaus Pintsch
Giedrė ir Jonas Stankūnai

Verkšlenti ir laukti ar ko imtis ir veikti

(atkelta iš 5 psl.)

Kodėl jie daugiau dėmesio skiria skausmui ir kentėjimams negu džiaugsmui ir maloniems dalykams? Ar nepriklausomybė, laisvoji rinka, visuomenės saviraiškos laisvė ir politinė demokratija atėjo į Lietuvą per daug staiga? Ar iš tikrųjų reikės "mažiausiai 50 metų", kol lietuviai atsisakys savo įpročių, kurie asocijuojasi su "sovietiniu mentalitetu"? Aš esu nusiteikęs optimistiškai, kad

tai užtruks, ne ilgiau kaip 10 metų. Taip maniau prieš metus, kai atvykau gyventi į Lietuvą, optimistas lieku ir dabar, bet atsargesnis. Kodėl? Man didžiausią susirūpinimą kelia ne Lietuvos chuliganai ir pankai, ne nusikaltėliai ir nemandagūs vairuotojai. (Kažin ar jie skaito mano stripsnius? Jei taip, ar mano nors viena iš minčių veikia jų elgesį?) Didžiausią susirūpinimą man kelia visi kultūringi,

Kazys Daugėla su savo knyga "Išėjimai iš Lietuvos".

"TATULA": EKOLOGIŠKAI ŠVARŪS PRODUKTAI

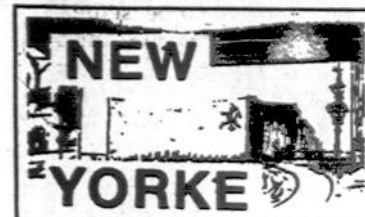
Platų ekologiškai švarių maisto produktų asortimentą pateikė fondo "Tatula" nariai - Pasvalio ir Biržų rajonų ūkininkai, perdirbimo įmonės ir žemės ūkio bendrovės. Pirkėjams "Tatula" siūlo šviežius ir rūkytus mėsos gaminius, įvairius pieno produktus, taip pat daržoves, vaisius, miltus, grybus, uogų ir daržovių konservus, kurie išauginti nenaudojant kenksmingų chemikalų, žaliava perdirbta nenaudojant jokių konservantų.

Kaip Eltos korespondentui papasakojo "Tatulos" fondo steigėjų tarybos pirmininkas Almontas Gutkauskas, dar 1993 metais

įsteigta ne pelno siekianti organizacija - "Tatulos" fondas - aktyviai sprendžia požeminio vandens apsaugos nuo užterštumo ir ekologiškai švarios žemdirbystės plėtojimo klausimus.

Dabar fondas "Tatula" iš viso turi jau 144 narius, iš kurių 105 - ūkininkai, 12 įmonių, žemės ūkio bendrovės, keliolika fizinių asmenų. Fondo tikslams įgyvendinti iš valstybės biudžeto kasmet planuojama skirti maždaug po 4 milijonus litų. Paramą taip pat teikia Danijos, JAV, Olandijos, Švedijos, Vokietijos ir kitų valstybių organizacijos. ELTA

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vasario 16 d. minėjimas
New Yorque, rengiamas Didžiojo New Yorque Jungtinio komiteto, kuriam šiemet pirmininkauja Tautos Fondo valdybos pirmininkas Jonas Vilgalys, įvyks š. m. vasario 16 d. šia tvarka:

11 val. - iškilmingos mišios Apreiškimo par. bažnyčioje, 259 No. 5th St., Brooklyn, NY.

Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje - 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

12:30 val. - pietūs mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė. Pietūs ir kavą bus galima gauti ir po programos.

3 val. popiet - akademija ir koncertas didžiojoje Kultūros Židinio salėje. Pagrindinis kalbėtojas - tarptautinės prekybos konsultantas Jonas Pabedinskis. Tema - *Tautos Nepriklausomybė globalinėje aplinkoje*.

Koncerte pirmą kartą New Yorque visuomenei pasirodys jaunas pianistas Gabrielius Alekna, kuris šiuo metu studijuoja Juilliard muzikos mokykloje New Yorque. Jungtinis Apreiškimo ir Atsimainymo parapijų choras, vadovaujamas Astos ir Virginijaus Barkauskų, sugiedos JAV ir Lietuvos himnus ir padainuos keletą patriotinių dainų.

Visi kviečiami tą dieną minėjime dalyvauti.

Vasario 16-šios minėjimas
New Yorque rengia kasmet iš eilės pasikeisdamas trys organizacijos: Lietuvos Bendruomenės NY apygardos valdyba, Tautos Fondas ir ALT-as. Šiemet minėjimą rengia Tautos Fondas su abiejų kitų organizacijų parama.

"Darbininko" 1997 metų spalvoto kalendoriaus dar yra likę. Kas kalendoriaus negavote, arba norėtumėte užsakyti daugiau, praneškite administracijai.

Augustinas Laucis, Mt. Olive, IL, per Tėvus Pranciškonus aukoja Lietuvos studentams našlaičiams 200 dol.

"Sauga medaus", 1996 metais Lietuvos Rašytojų Draugijos premijuota knyga, kurios autorius Julius Keleras, gaunama "Darbininko" administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, tel. 718 - 827-1351. Kaina - 12 dol. su persiuntimu.

Claud Meseika, gimęs Anglijoje, gyvenęs Richmond Hill, NY, mirė savo namuose š. m. sausio 3 d., sulaukęs 76-rių metų. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko sausio 5 d., o sausio 6 d., po pamaldų Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne, palaidotas Cypress Hills kapinėse. Liūdesyje liko dukrė Nijolė, sūnūs Raimondas ir Ričardas su žmona Barbara, penki anūakai ir kiti giminės.

Skelbiamas "Darbininko" konkursas

"Darbininko" laikraštis skelbia atvirą, ugdantį krikščioniškus idealus konkursą "Ko tikiuosi iš Lietuvos Bažnyčios ir ką aš galiu duoti jai?"

Straipsnio ilgis nuo dvilykos iki penkiolikos dviguba interlinija mašinėle rašytų puslapių.

Konkurso laureatams skiriamos šios premijos:

- I premija - 300 dol.,
- II premija - 200 dol.,
- III premija - 100 dol.

Straipsniai turi būti gauti iki kovo 30 d. (pagal pašto antspaudą datą ant voko).

Kūriniai siunčiami konkursui įprasta tvarka, pasirašomi slaptyvardžiu. Pridedamas uždaras vokas, pasirašytas slaptyvardžiu, o jo viduje yra autoriaus tikroji pavardė, vardas, adresas, telefonas ir autoriaus pastaba: "Leidžiu savo kūrinį išspausdinti DARBININKE".

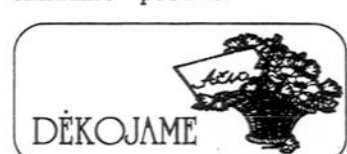
Vertinimo komisija rankraščių konkurso dalyviams negrąžina. Siųsti šiuo adresu:

"Darbininko" novelės arba straipsnio konkursas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

TAUTOS FONDAS PRAŠO PRANEŠTI:

Tautos Fondas 1996 m. gruodžio mėn. pradžioje išsiuntinėjo vajeus laiškus T. F. aukotojams. Šio vajeus tikslas - patikrinti aukotojų pavardes ir vardus bei surinkti kaip galima daugiau fotografijų ir medžiagos Tautos Fondo leidžiamai knygai - istorijai. Vajeus laišškai pasiekė adresatus net mėnesį pavėlavę - dėl Kalėdų metu labai apkrauto pašto. Todėl **Tautos Fondo vajeus pratešiamas iki š. m. kovo 1 d.**

Lietuvių Atletų Klubo metinis narių susirinkimas įvyks š. m. sausio 24 d., penktadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Bus pranešimai, renkama klubo valdyba. Kviečiami dalyvauti visi nariai ir norį būti nariais. Po susirinkimo - pobūvis.

Juozas ir Cheryl Milukas, Stamford, CT, kasmet dosnia auką padeda išlaikyti "Darbininką". Šiemet apmokėjo prenumeratą, atsiųsdami 125 dol. čekį. Už nuolatine paramą nuoširdžiai dėkojame.

Ernest C. Duben, Kew Gardens, NY, kaip kasmet, taip ir šiemet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatine paramą laikraščio išlaikymui.

Maksiminas Karaska, Fredericksburg, VA, ir šiemet, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdami 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatine mūsų laikraščio stiprinimą.

Gloria O'Brien, Westwood, NJ, kasmet apmokėdavo prenumeratą su 100 dol. čekiu, o šiemet tą sumą padidino iki 150 dol. Mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame už nuolatine pagalbą.

Ona Strimaitis, Putnam, CT, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už didelę nuolatine paramą mūsų spaudai.

mas įvyko sausio 5 d., o sausio 6 d., po pamaldų Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne, palaidotas Cypress Hills kapinėse. Liūdesyje liko dukrė Nijolė, sūnūs Raimondas ir Ričardas su žmona Barbara, penki anūakai ir kiti giminės.

Jie ripinasi Vasario 16-osios minėjimu New Yorque. Posėdžiauja Jungtinis komitetas. Iš k.: Laima Šileikytė-Hood, Jonas Klivėčka, Vacys Steponis, dr. Jonas Bilėnas, dr. Marija Žukauskienė, Vida Penikienė, Jonas Vilgalys - pirmininkas. S. Narkeliūnaitės nuotr.

"CATECHISMUSA PRASTY SZADEI..."

Pokalbis su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulu New Yorque, daktaru Petru Anusu

Petras Palys

Šiemet sausio 8 d. švenčiamas 450-tasis pirmosios lietuviškos Martyno Mažvydo "Katekizmas" ("Catechismus") knygos gimtdienis. Tai nepakartojamas, milžinišką reikšmę lietuvių tautai suteikęs įvykis, jos rašytą žodį įvedęs į kitų tautų tarpą. "Katekizmas" - nedidelė, 79 puslapių knygelė. Tikslus atspausdintų egzempliorių skaičius nežinomas. Spėjama apie du, ar tris šimtus. Yra išlikę tik 2 egzemplioriai: vienas, anksčiau buvęs Karaliaučiaus universitete, po Antrojo Pasaulinio karo atrastas Torunėje, Lenkijoje, o kitas, rastas M. Gorkio viešojoje bibliotekoje Odesoje, profesorius Levo Vladimirovo pastangomis perleistas Lietuvai ir saugomas Vilniaus universiteto bibliotekoje.

Pirmosios lietuviškos knygos suaktybi plačiai ir iškilmingai minima visoje Lietuvoje. Reikia manyti, kad ir užsienyje gyvenantieji lietuviai neatsilik. LR Ambasada Washingtono tą suaktybiu jau spejo atšvesti praėjusių metų gale.

Man parūpus sužinoti ar LR gen. konsulas New Yorque irgi ruošiasi į tą garbingą suaktybi atkreipti dėmesį, užsukau į konsulatą. Ten gen. konsulas dr. Petras Anusas maloniai sutiko atsakyti į mano pasiūlymus.

- Sakytė, Daktare, ar pirmosios lietuviškos knygos 450-ties metų jubiliejų konsulas rengiasi prisiminti?

- Konsulas pro tą jubiliejų tytomis praeiti nesirengia. Jubiliejų - suaktybi ruošiamės prisiminti ne tik New Yorque, bet ir Pensilvanijos universitete, P.A. Mes norime pirmąją lietuvišką knygą pristatyti kuo platesnei tarptautinei auditorijai.

- Ar sągalėčiau pasidomėti, kokie yra numatyti minėjimo planai?

- Pirmiausia minėjimo reikalu kreipiausi į New Yorque viešosios centrinės bibliotekos Slavų-Baltų sekcijos vedėją p. Edward Kasinec. Pateikusi ir išaiškinusi jam minėjimo projektą bei jo vykdymą, p. E. Kasinec maloniai sutiko bendradarbiauti. Pats projektas susideda iš trijų dalių: pusė dienos - mokslinė konferencija, paroda ir priėmimas. Pagrindiniai kalbėtojai numatoma kvi-

esti Nobelio premijos laureatą prof. Czesław Miłosz ir profesorius: Tomą Venclovą, Alfred E. Senn, Rimvydą Šilbajorį. Minėtos bibliotekos Slavų-Baltų skyrius pasižadėjo suorganizuoti patesnų lietuviškų leidinių parodą, jų tarpe ir fotografuotą "Katekizmo" versiją. O PENN universitete, PA, manoma irgi suaruoti mokslinę konferenciją. Ten tam projektui to universiteto profesorius W. Schmalstieg entuziastingai pritarė. Mažesnio masto renginius suruošti tikimės ir mažesnėse New Yorque bibliotekose.

- Ar New Yorque jau yra numatyta minėjimo data?

- Data dar nėra galutinė, bet numatoma balandžio 2-6 d. dienomis.

- Kur minėjimas įvyks?

- Paroda ir konferencija įvyks minėtame Slavų-Baltų skyriuje, o priėmimas - bibliotekos salėje.

- Ar konsulas visą minėjimo ruošą pajėgs atlikti savomis jėgomis, ar teks kreiptis į kitas organizacijas?

- Konsulas vienas viso to atlikti nepajėgtų. Kaip ir visuomet, koks tik buvo platesnio masto rengimas, konsulas visuomet glaudžiai bendradarbiavo su vietine lietuvių bendruomene. Ir šį kartą jau buvo tartasi su LB NY apygardos pirmininke Laima Šileikyte-Hood, profesoriais: A. Klimu, W. Schmalstieg, A. Landsbergiu, rašytoju P. Jurkum ir kitais. Jie, ir visi kiti užkalbinti, mielai sutiko prie rengiamo pirmosios lietuviškos knygos minėjimo prisidėti. Be jų pagalbos aš net ir ne drįsčiau visą šitą minėjimo ruošos darbą pradėti.

Išreiškiau padėką už pašnekesį ir palinkėjau sėkmės ruošiantis minėjimui. Gen. konsulas dr. Petras Anusas, lyg ir įvadą į "Katekizmo" suaktybi minėjimą, norėdamas, kad iš arčiau būtų patirta, kaip pokalbis minėtos bibliotekos Slavų-Baltų skyriuje yra glaudžiai lietuviška knyga ir susipažinti su to skyriaus vyriausiu vedėju Edward Kasinec, buvo pakviestas spaudos ir radijo atstovus, rašytojus bei kitus kultūrininkus. Deja, antradienį, sausio 6 d., į biblioteką, iš keliolikos

pakviestų, atsilankė vos keli.

Ten atvykusius p. E. Kasinec išsamiai supažindino kaip knygos ir biblioteką patenka, kaip jos saugomos, kataloguojamos, įrašomos į juostas ir kompiuterius. Lietuviškais pavadinimais knygų ten yra apie 7000. Tai tik pavadinimais, o pačių knygų - daug daugiau, nes jeigu knyga turi kelis toms - laikoma kaip viena. (Ten sukaupiti ir "Darbininko" komplektai.)

Tame milžiniškame New Yorque viešosios centrinės bibliotekos pastate, per septynis aukštus (Fifth Avenue ir 42-ra gatvė) yra sukrauta apie 5,000,000 knygų, o vietos esą net 11,000,000!

E. Kasinec išreiškė pageidavimą dėl glaudesnio lietuvių visuomenės su biblioteka bendradarbiavimo, kuris anksčiau buvęs patenkinamas.

Amžinybės iškeliavus

Rožė Kondratas, gimusi Lietuvoje, gyvenusi Richmond Hill, NY, mirė sausio 14 d. Highpark ligoninėje, sulaukusi 94-rių metų amžiaus. Pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko sausio 17 d., o sausio 18 d. po mišių Apreiškimo par. bažnyčioje, palaidota Šv. Jono kapinėse.

Velonė buvo uoli lietuviškų reikalų rėmėja ir priklausė kelio lietuviškų organizacijų. Ypač buvo rūpestinga narė Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros draugijoje.

Nuliūdime liko sūnus Vytautas, anūkė Audronė, šeši pranaūkiai, sesuo Lietuvis ir kiti tolimesni giminės.

Totoriai ir karaimai minės įsikūrimą Lietuvoje

(atkelia iš 7 psl.)

kaip vykdoma jubiliejui skirta programa.

Jubiliejaus iškilmes numatytos šių metų birželio mėnesį. Per likusį pusmetį ruošiamasi išplėsti karaimų ir totorių ekspoziciją Trakų istorijos muziejuje, remontuoti karaimų kėsiną ir mokyklą Trakuose.

Tautos šaknis Lietuvos totoriai ir karaimai saugos Keturiasdešimties totorių kaime, Vilniaus rajone, kur ruošiamasi įsteigti memorialinį etninį kultūros draustinį.

BNS

Skaitytojai rašo:

(atkelia iš 6 psl.)

visų popierių surinkimu ir paruošimu, baigiant pakavimu ir krovimu. Žmonės turėtų žinoti tokius vardus kaip Daiva Veitas-Neidhart - "Lietuvos Vaikų Globos" pirmininkė, uoli lėšų leiskotoja, Romas Veitas - puikus organizatorius ir padėjėjas, Tomas Ašminkas - kruopštus popierių ir dokumentų tvarkytojas, visi žmonės, bet kuriuo laiku skubantys padėti pakuoti - Vida ir Henrikas Rimkai, Rima Tamulis vasarą dirbo kartu su jos tėveliais

p. Zagreckais, atvažiavusiais iš Vilniaus, ir visi kiti, kurie niekada neatsisako padėti. Mes visi esame Lietuvos vaikai ir kiek galėsime, tiek padėsime. Norėtusi visiems šiems žmonėms palinkėti sveikatos, padėkoti už didelį supratimą, širdies gerumą. Ypatinai daug visų mūsų ir manau jūsų, mieli skaitytojai, padėkos ir nuoširdžiausių linkėjimų nusipelnė Ann ir Jono Statkų šeima, kurie Regina ir jos dukrelė Ligita priėmė gyventi į savo namus, kurie po sunkios operacijos naktimis budėjo prie jos, nes Regina dar nemoka kalbėti ang-

liškai, kurie ištisė pagalbos ranką jai, našlaičiams iš Lietuvos ir dar daug daug kitų lietuvių. Šių žmonių namuose ant stalo visada dega žvakė - tarsi švyturys, kviečiantis pasiklydusius, tarsi laužas, šildantis sušalusius. Tegul ji dar ilgai negesta, mieli Ann ir Jonai! Kas mes be jūsų - mūsų vyresniųjų draugu, patarėju, padėjėju? Daug daug visiems žmonėms, padėjusiems Ligita, mums, - sveikatos, namų šilumos, gerų draugų! Ačiū už jūsų sukurta žmogiškumo laužą ir dosniai dalijamą gerumą!

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai
amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. (sk.)

Paleškoma Virginija Reinytė, Vilniuje buvusi mokytoja, dabar gyvenanti JAV-se. Jos ieško Deborah Rogers, gyv. Bartley, NE. Yra pametusi jos adresą. Prašo jai paskambinti telefonu: vakarais 308-692-3245 (galima skambinti collect) arba dienomis: 308-345-8288. FAX: 308-345-8283. (sk.)

Moteris iš Lietuvos ieško pirkti nebrangių vartotų baldų. Reikia komodos, knygų lentynos, rašomojo stalo, virtuvės staliuko su pora kėdžių, kilimo ir kt. Skambinti darbo valandomis į *Darbininko* administraciją - (718) 827-1351. (sk.)

Daromi vertimai iš rusų į lietuvių kalbą. Verčiami laišukai, dokumentai ir kt. Tel. (508) 487-3207. FAX (508) 487-6651. (sk.)

Ieškau kambario New Yorque - Manhattane. Esu 31 m. gydytojas iš Lietuvos. Turėsiu lankyti kursų Manhattane nuo kovo mėn. pradžios iki rugpjūčio mėn. pabaigos. Nerūkiau, negeriu ir turėsiu daug studijuoti. Lėšos ribotos. Jeigu turite kambarį arba galite kitaip padėti, prašome skambinti Robertui Urbanavičiui (203) 469-8365. (sk.)

Išnuomojamas kambarys vienam ar dviems asmenims. Arti gero susisiekimo, netoli paroduvių. Skambinti (718) 235-9531. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliojiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

M. Gudaitis, Santa Monica, CA, - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokėstų.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **vasario 1 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorque yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.